

**Budapesti Gazdasági Egyetem
 Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar**

Eredetiségi nyilatkozat a szakdolgozatról/projektműkéről

Hallgató adatai			
Név, Neptun-kód	Sinkovicz Melinda		D8PAWV
Elérhetőség	Telefonszám:	06706398883	
	E-mail cím:	sinkoviczmelinda@freemail.hu	
Levelezési cím (ir. sz., város) (utca, házszám stb.)	2315	Szigethalom	
	Fiumei u.231. A/3		
Kar (rövidítve), tagozat, szak	KVIK	levelező	közgazdász tanár KM MA

Szakdolgozat/projektmű adatai			
Szakdolgozat/projektmű a címe	Gyakorlati oktatás a BGSZC Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában		
Témavezető	Popcsa Anna		
Beadási határidő	2020.05.15.	Oldalszám összesen:	88

Alulírott Sinkovicz Melinda..... nyilatkozom, hogy a csatoltan bírálatra és védeésre beadott szakdolgozat/projektmű teljes egészében a saját munkám. A felhasznált forrásokat az irodalomjegyzékben feltüntettem, a rájuk vonatkozó, szabályszerű hivatkozásokat a szövegben megtettem. A szakdolgozat/projektmű más szakon vagy intézményben sem a saját nevemben, sem máséban nem került beadásra. Tudatában vagyok annak, hogy plágium (más munkájának sajátomként történő feltüntetése) esetén a szakdolgozat/projektmű érvénytelen, ezért elutasításra kerül.

 (aláírás)

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
Kereskedelmi, Vendéglátóipari,
és Idegenforgalmi Kar

Portfólió

Konzulens:
Popcsa Anna
Mesteroktató

Készítette:
Sinkovicz Melinda
Közgazdász tanár
Kereskedelem és
marketing
Levelező
2020

TARTALOM

1. HOGYAN LETTEM PEDAGÓGUS?	2
2. A TANÁRI PÁLYÁM FONTOS LÉPÉSEI	5
2.1. TANÍTÁSI GYAKORLATTAL KAPCSOLATOS ÉLMÉNYEIM	6
2.2. A ZÁRÓ VIZSGAÓRÁM BEMUTATÁSA	6
2.2.1. AZ ÜZLETI LEVÉL – ÖSSZEFOGLALÓ ÓRA	6
2.2.2. OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA.....	9
2.3 HOSPITÁLÁSI NAPLÓ	10
3.1 MUNKAHELYEM BEMUTATÁSA	12
3.2 OSZTÁLYFŐNÖKSÉGEM	15
3.2.1 ESETLEÍRÁS OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKÁM SORÁN.....	17
3.3 2019/20 TANÉVBEN A TANTÁRGYFELOSZTÁS SZERINTI TANTÁRGYAIM 24	
3.4 KAPCSOLATOM A KOLLÉGÁKKAL	25
3.5 KAPCSOLATOM A DIÁKOKKAL	25
3.6 GYAKORLATI OKTATÁSVEZETŐI MUNKÁM	26
4. MÓDSZEREIM	26
5. TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEM	27
5.1 ÜZEMLÁTOGATÁSOK, EGYÉB KÜLSŐ PROGRAMOK	27
5.2. PÉNZTÁR VERSENY	28
5.3 KÖNYVRENDELÉS	29
5.4 BGE SZAKOKTATÓK ISKOLAI VEZETŐTANÁRA	29
5.5 CÉGEK, SZERVEZETEK ÁLTAL SZERVEZETT VERSENYEK	29
5.6 SZAKMA SZTÁR VERSENY	30
5.7 TÁBOROZTATÁS	31
5.8 NYÍLT ÓRÁK	32
6. TOVÁBBKÉPZÉS	32
7. TERVEIM A JÖVŐRE	33
MELLÉKLETEK	34

1. HOGYAN LETTEM PEDAGÓGUS?

1993. júniusban érettségiztem a Lengyel Gyula kereskedelmi iskolában. Az ott töltött 4 év alatt felmerült bennem, hogy a tanári pályán folytatom a tevékenységemet, de az általam kedvelt két szak - matematika, történelem - párosítása abban az időben nem volt lehetséges. Az említett tantárgyakból kitűnő tanuló voltam, illetve a másik kedvencem a statisztika tantárgy volt, és a hozzá tartozó kereskedelmi ismeretek. Ezekből jelesre is érettségiztem. Ezután az iskola biztosította „5. osztályban” folytattam a tanulmányomat, így a kereskedelmi-menedzser képzést is megszereztem. A képzést biztosító intézménynek munkát is fel kellett ajánlania, én a Julius Meinlnél a gyakornoki állást fogadtam el.

Két éven keresztül voltam gyakornok. A Julius Meinlnek ez egy újfajta kezdeményezése volt. Tervei szerint a leendő boltvezetőit szeretne volna kiképezni. Öten jelentkeztünk, de csak én maradtam. A program a kezdeti lelkesedés után nem fejlődött be a vállalatnál. Eleinte havonta behívtak minket a központba, tapasztalatcsere, érdeklődés, tanítás céljából, de ezek elmaradtak. Minden területen dolgoztam a boltban, üvegviszaváltóson, csemegepultoson keresztül, egészen pénztáros vezetőig. A bérem egy pályakezdőével egyezett meg, de a negyedéves prémiumban éreztem, hogy jól végzem a munkámat.

Két év után - pont a nászutamon - kaptam egy telefont a bolti mentoromtól, aki tájékoztatót, hogy kapott egy boltot, és egy órára lenne eldönteni, lennék-e a helyettese. Igent mondtam rá, így a gyakornoki évek után helyettesként folytattam, illetve megkaptam a tanulók oktatási lehetőségét. Duális rendszeren belül a boltban lévő tanulókat heti rendszerességgel gyakorlati oktatásban részesítettem, illetve én osztottam be őket a bolti munka folyamatába. 21 évesen nem okozott nehézséget a boltvezető-helyettes munkakör, az ezzel járó műszakvezetés, és az ottani tanulók oktatása. Igazság szerint többet dolgoztam, mint napi nyolc óra, de élveztem. Már a boltban is tanulókkal foglalkoztam, 21 évesen. Akkor még életkorban is közel álltak hozzám és tegező viszonyban voltam velük. Nekem ezzel soha nem volt problémám, tudták kezelni és a tiszteletet is megkaptam. Tanbolt révén sok tanulóval foglalkoztam. Nagyon élveztem a feladatot, megtanítani nekik a szakma rejtelmét, fejleszteni őket. Nem utolsó sorban a munkánkat is segítették. Mindig azt vallottam és vallom, hogy amikor egy tanuló bekerül a boltba, az első pár hét nehéz, amíg megismerjük egymást, illetve ő is megismeri a boltot, a személyzetet,

kiismeri magát, utána viszont mi kamatoztatni tudjuk a rájuk fektetett energiánkat. Iskolai keretek között tanuló, és felnőttképzés gyakorlati felelőse voltam, amikor egységben dolgoztam. Ez pontosan a Flórián téri üzletközpont. A gyakorlati oktatás volt a feladatom, de a vállalati koncepciókat is bele kellett illesztenem a tananyagba. 2-3 évig tanítottam őket. Legnagyobb dicsőségem, hogy 1997-ben és 1998-ban ugyanaz a tanítványom megnyerte a „Csemege kiváló tanulója” versenyt, ami vállalaton belül nagy elismerést jelentett a számomra, és még anyagi elismerést – jutalmat - is jelentett.

Gyermekvállalásom után - 8 hónapos kihagyás után - ott folytattam szinte, ahol abbahagytam, amiben a családom sokat segített. Amikor a lányom 6 éves korában iskolába ment, kihasználtam a lehetőséget, hogy központi szakoktatót kerestem a vállalat - ekkor már Match - egy műszakra. Az én feladatom a Budapesti tanulók ellenőrzése, és hetente 7 órás kabinetfoglalkozása volt, az erre kijelölt tanboltban. Teljesen a Match értékeire, elvárásaira oktattam őket, de figyelembe vettem az elméleti tantárgyak tanmeneteit is. Például ők megtanulták az iskolában a leltározást, én pedig bemutattam nekik, hogy a Matchnál ez hogyan történik, illetve a következő leltározó boltba elmentünk, és részt vettünk a munkafolyamatban. Ez heti 3 napot vett igénybe, mert Budapesten 2 iskolával volt megállapodás a szakoktatásra, a másik 2 napon a boltokat látogattam. Igazából tetszett az így eltöltött 2 év. Eredményesnek tartottam a sikeres tanévzárást, szakmai vizsgát. 2 éven át a tanulókkal készítettük a novembertől újság-katalógusban szereplő egységes ajándék kosarakat. Több ezer darabot „gyártottunk”. Sajnos a vállalat elképzelésében nem szerepelt a szakoktatás fejlesztése, így a végén már csak azért dolgoztam, hogy az egyik iskolával kötött megállapodást teljesítsék, amely szerint a csoportos kabinet-oktatást a cég vállalta.

Az évek alatt senki sem ellenőrzött. Teljesen szabadkezet kaptam, de még az eredményekre sem volt kíváncsi a humánpolitikai osztály (oda tartoztam), és nem voltak kollégáim, nem éreztem teljesnek ezt a munkát. Ezen kívül nem soroltak át szakoktatónak, boltvezető helyettes volt továbbra is a munkaköröm. Ennek a hiányában teljesen céltalannak, üresnek éreztem a munkámat.

Tanulói „lelkésedés” alapján megkeresett a terézvárosi iskola akkori gyakorlati vezetője, és állást ajánlott a 2008-ban létesült BETISZK-ben. Nagyon jó esett, hogy az adott iskola tanulói elbeszélései alapján gondolt megfelelőnek iskolai munkára.

Az első év nehéz volt a számomra. Új munkahely, új munkakör, osztályfőnöki teendők és mindeközben utolsó éves tanulmányaimat folytattam a BGF-KVIK kereskedelmi szakoktató szakon, levelező munkarendben. Osztályfőnökként akkor próbálhattam ki magamat először. Nem volt egyszerű, 30 fő járt az osztályba. Szerencsére sikeresen vettem az akadályokat, a kollegáim és a vezetőség sokat segítettek az első évben. Az elméleti órák nehezebbnek bizonyultak, de napról napra éreztem, hogy fejlődök. Aztán úgy alakult, hogy a tanév felében én teherbe estem, de azt a tanévet végigdolgoztam. A 2011/12-es tanév második félévében kezdtem újra munkába állni. Egy távozó kolléga óráit kaptam meg, az úgynevezett kabinet órákat. Ez azt jelenti, hogy kéthetente 7 órát az adott csoporttal vagyok. Ezek az órák gyakorlati időnek tekintendők, mert gyakorlatozunk iskolai keretek között, az elméletet visszük át a gyakorlatra. Az iskolánkban kabinettermekkel rendelkezünk, amelyekben árukészlet és bolti berendezési tárgyak találhatóak. Kezdetben nagyrészt szakoktató feladatokat láttam el, amelyek az alábbiak:

- Gyakorlati tanmenet elkészítése a központi tanterv alapján, figyelembe véve a kereskedelemben jelentkező munkacsúcsokat (pl. ajándékcsomag készítés akkor, amikor az a legjobban keresett termék). A tanmenet tanévenkénti aktualizálása a mindenkori törvényeknek megfelelően.
- Az oktatási kabinet előkészítése a foglalkozásra, aktuális tanmenet szerint. A kabinetoktatásra nemigen jellemző a frontális oktatási módszer. Célszerűbb a csoportos, illetve lehetőség szerint az egyéni foglalkozás. Eszerint át lehet alakítani a termet a csoport fogadására, illetve az egyéni munkára.
- Napi gyakorlati oktatáshoz szükséges anyagok és eszközök szakszerű előkészítése. Például amikor a csomagolás az óra anyaga, célszerű előre elkészíteni a csomagolóanyagot, illetve a csomagolandó árut.
- Csoportos foglalkozások megtartása, ami egy csoportnak kéthetente 7 órát jelent. Ezek a napok az osztálynaplóban vezetve vannak óraszámmal, témakörrel, hiányzással.
- A csoportos foglalkozásokon a tanulók felkészítése a bolti feladatok elvégzésére, egy-egy adott feladat vevő nélküli begyakoroltatása. Lehetőség van a szeletelő gép, fóliázó gép használatára, gyakorlására. Így a boltban a tanuló már rutinosabban fogja a gépet kezelni.
- Dolgozatok feladatainak elkészítése, megíratatása, javítása.

- Gyakorlati havi érdemjegyek megállapítása a csoportos foglalkozáson és a boltban nyújtott teljesítmény alapján,
 - Hiányzások (betegség, egyéb) nyomon követése.
 - Kapcsolattartás a szülőkkel telefonon és személyesen, (szülői értekezletek tartása).
 - Szintvizsgákra, szakvizsgákra a gyakorlati, áruforgalmi tételek összeállítása, a tanulók felkészítése.
 - Egyéb szakmai versenyeken való részvétel, illetve arra való felkészítés.
 - Nyári kötelező szakmai gyakorlat ellenőrzése.
 - Pedagógiai és módszertani segítség a gyakorlati helyen a bolti oktatónak.
- Már évek óta kapok egyre több elméleti órát is, de szívem szerint a csoportos gyakorlati órákat kedvelem.

2. A TANÁRI PÁLYÁM FONTOS LÉPÉSEI

BGE KVIK 2009 *kereskedelmi szakoktató diploma* megszerzése, amely szükséges volt a munkám további folytatásához. Nagyon szerettem azt a 4 évet. Kéthetente találkoztunk, az ország különböző pontjain laktunk és nagy része a csoportnak tanított. Így alkalmas volt rögtönzött munkaértekezletnek, tapasztalatok cseréjének. Szerettem a szakmódszertan órákat is, nagyon sok új módszert láttam a többiektől. A pedagógus életpálya modell bevezetésénél a szakmai gyakorlatom miatt a pedagógus I. besorolásba léptettek. A nyelvvizsga hiányával sokat küzdöttem, de úgy gondoltam, hogy a további tanulmányaimhoz a középfokú nyelvvizsga szükséges lesz.

A *sikeres nyelvvizsga* birtokában megkaptam a szakoktatói diplomámat és abban az évben, szeptemberben már el is kezdtem a *közgazdász tanári mesterképzést* kereskedelem-marketing szakon. Ez a két év is tartalmas volt a számomra. Bár nem alakult ki olyan jó kis „csoportközösség” mint a szakoktató szakon, de szerettem ezt az időszakot is. A szakmódszertan órákat itt is nagyon vártam, kíváncsi voltam mások tanítására, módszereire, oktatására. Ez alatt a két év alatt találkoztam először többek között a kooperatív oktatással, vagy említhetném a PPT-be való videó beillesztését.

2.1. TANÍTÁSI GYAKORLATTAL KAPCSOLATOS ÉLMÉNYEIM

A tanítási gyakorlatomat a BGSZC Széchenyi István Kereskedelmi Szakgimnáziumában töltöttem. 16 szakmai, plusz 1 osztályfőnöki órát tartottam 2017.03.06-tól 2017.03.14-ig. A kiírt időpont előtt 3 héttel megkerestem a vezető tanáromat, Macskásyné Harnócz Klárát. Megbeszéltük, hogy mit fogok tanítani, melyik osztályban, milyen könyvekből. Nagyon hálás voltam neki, mert abban az évben március 7-én volt a „Szakma Sztár” verseny eladói válogatója és erre a napra nem is osztott be. A tanítási órák előtt 2-3 nappal átküldtem neki email-en az óraterveimet, illetve a PPS diáimat. Kijavítva, javaslatokkal, egyetértéssel visszaküldte. Tanítottam Üzleti tevékenység tervezése, elemzése, Üzleti tevékenység a gyakorlatban, Marketing tantárgyakat a 10.-11.-12. évfolyamban. Az osztályok kedvesen fogadtak, látszott, hogy hozzá vannak szokva a gyakorló tanárokhoz. Talán a 11. évfolyam volt egy kicsit érdektelen, de előre jelezték, hogy ők ilyenek. Egyik órán háromszor is szóltam a diáknak, hogy tegye el a telefonját, de nem érdekelt. Én nem fordítottam rá több időt, mert akkor a többi tanulótól veszem el a tanulási lehetőséget. A vezető tanárom később ezt hibának hozta fel, talán erélyesebbnek kellett volna lennem, de egy ismeretlen iskolában nem tudtam, hogy meddig mehetek el.

A 12. évfolyam érdeklődő, lelkes volt, így őket választottam a vizsgatanításra. Ez alatt a 2 hét alatt a 12. osztályban az üzleti levelezést végigtanítottam, illetve befejezőként a vizsgatanításon össze is foglaltam a tananyagot. Végig PPS megoldással vezettem az órákat, úgy gondolom, hogy sikerült megtanítani nekik azt, amit az érettségim hasznosítani tudnak.

2.2. A ZÁRÓ VIZSGAÓRÁM BEMUTATÁSA

2.2.1. AZ ÜZLETI LEVÉL – ÖSSZEFOGLALÓ ÓRA

ÓRAVÁZLAT

Tanítás helye: BGSZC Széchenyi István Kereskedelmi
Szakgimnáziuma

Tanítás ideje: **2017. március 13., 2. tanóra**

Vezető tanár: Macskásyné Harnócz Klára

Tanárjelölt:	Sinkovicz Melinda
Osztály:	12.a
Tantárgy:	Üzleti tevékenység tervezése, elemzése
Témakör:	Az üzleti levél
Az óra anyaga:	Az üzleti levél- Összefoglalás
Az óra típusa:	rendszerező, összefoglaló óra
Oktatási cél:	A tanulók legyenek képesek üzleti levelet készíteni, megírni, felismerni, alkalmazni a kereskedelmi munkában, amely a mai elvárásoknak megfelel mind tartalmában mind formájában.
Követelmény:	A korábban ismeret szinten megszerzett és elméleti órán rendszerezett tudást legyenek képesek az alkalmazás szintjén is előhívni, átlátni az ok-okozati összefüggéseket, valamint pontosan ismerjék a kapcsolódó fogalmakat
Munkaforma:	Csoportmunka, egyéni munka
Módszer:	Kérdés-válasz- beszélgetés, információk közös és önálló feldolgozása
Szemléltetés:	Feladatlap
Kellékek:	Névtáblák (A4-es papír hajtogatva)
Előzetes ismeretek:	Iratkezelés, irodatechnikai eszközök fajtái, kezelése
Tantárgyon kívüli koncentráció:	Áruforgalom, marketing, magyar nyelv- és irodalom (szövegértés, írás), számítástechnika
Felhasznált irodalom	Horváthné Herbáth Mária – Stágel Imréné: Az áruforgalom tervezése, irányítása, elemzése:317-323. oldal

A tanóra menete

1. Az óra előkészítése (1 perc)

Órai adminisztráció, névtáblák előkészítése

2. Ráhangoló, figyelemfelhívó feladat (1 perc)

A tanár ismerteti a tanulókkal az óra felépítését, feladataikat

Feladatlap kiosztása

3. Feladatlapok megoldása

1. feladat (13 perc)

A tanár kiosztja a kártyákat, a tanulók elolvassák, átgondolják.

A tanár felszólítja az első rész - a fejrész - birtokosát. Hozzá jelentkeznie kell annak a 6 embernek, akinek a kártyája ehhez a részhez kapcsolódik.

Az első rész kártyatulajdonosának el kell fogadnia a hozzá jelentkezőket.

A tanár felszólítja az második rész- a főrész- birtokosát. Hozzá

jelentkeznie kell annak a 3 embernek, akinek a kártyája ehhez a részhez

kapcsolódik. A második rész kártyatulajdonosának el kell fogadnia a hozzá jelentkezőket.

A tanár felszólítja az harmadik rész- a záró rész- birtokosát. Hozzá

jelentkeznie kell annak a 3 embernek, akinek a kártyája ehhez a részhez

kapcsolódik. A harmadik rész kártyatulajdonosának el kell fogadnia a

hozzá jelentkezőket. (1.sz. melléklet)

A feladatlapra rákerül a 3 részhez tartozó elemek felírása. (2.sz. melléklet)

2. feladat (8 perc)

Igaz- Hamis kérdések

3-4 perc gondolkodás után –feladatellenőrzés.

A tanár felszólítja a diákokat, akik felolvassák az állítást és megállapítják,

hogy igaz, vagy hamis. Hamis válasz esetén választ a diák egy másik

tanulót, aki elmondja a jó megoldást. (3 sz. melléklet)

3. feladat (2 perc)

Kiegészítés

A diákok gondolkodási idő után felszólításra felolvassák a kiegészített mondatot.

4. feladat (6 perc)

A tanulóknak a 2 mintalevelelről meg kell állapítani, hogy milyen típusú. (5.sz. melléklet)

5. feladat (4 perc)

Közös megoldás. A tanár felszólítja a tanulókat sorban, akik olvasás után megállapítják, hogy milyen típusú levélből származik a mondat. (6.sz. melléklet)

6. feladat (2 perc)

Sorrend megállapítás, majd ellenőrzés. (7. sz. melléklet)

7. feladat (7 perc)

A tanár ismerteti a feladatot, majd az első vízszintes sort együtt oldják meg. Ezután a tanár időt hagy a következő sorra, majd ellenőrzés. (8. sz. melléklet)

Kicsöngetés esetén házi feladat a befejezés.

4. Az órai munka értékelése, az aktív tanulók elismerése (1 perc)

Összefoglalásra a feladatlapos megoldást választottam. Azt beszéltük át, illetve náluk maradt, mint írásos tanulnivaló. A tanóra jól sikerült, a kitűzött terveimet meg tudtam valósítani. Feladatról-feladatra haladtunk, minden tanulót felváltva kérdezgettem. Véleményem szerint én is, és a tanulók is jól érezték magukat. Sikerült megszereznem a tanultakat. Az ott letanított órák vázlatait, feladatlapjait a mai napig tudom használni, amikor az üzleti levelezést tanítom.

2.2.2. OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA

A másik órám osztályfőnöki óra volt.

Ennél az óránál túlterveztem magam. Nagyon nagy témakört választottam. Az ötletet a március 15. közelsége adta, hogy az ünnepekkel foglalkozzak. Sokat

gondolkodtam a témákon. Én úgy gondoltam, hogy lelki témát nem szeretnék, mert nem ismerem a gyerekeket, nem tudom, hogy meddig mehet el a beszélgetés. A kitűzött céloom nagyon sok volt a számukra, és elvesztünk a beszélgetésekben, a részletekben. Szerintem az is közrejátszott, hogy tudták, én vagyok az utolsó gyakorló tanár abban a tanévben, Ha újra tarthatnám, másképpen építeném fel az órát, csak a tavaszi ünnepekre koncentrálnék, 45 percbe az fér bele. A csoportmunkát megtartanám, szerintem a módszerrel nem volt probléma, így elértem, hogy mindenki megszólaljon. A saját osztályomban az osztályfőnöki órán körben ülünk. Itt nem akartam, mert nem tudom a nevüket. Ez egy új osztálynál számomra probléma a saját iskolámban is. A névkártyákat nem szeretem alkalmazni.

Számomra nagyon kimerítő volt a két hét. Mivel ezeket a tantárgyakat én abban az évben nem tanítottam, minden órára való készülés nagyon sok időt vett igénybe. Igyekeztem maximálisan készülni, tanultam az órákra, sajnos ezzel párhuzamosan a családomat háttérbe helyeztem. De jelest kaptam, meg dicséretet is a szakmai vizsgatanításomra, illetve az előtte lévő 15 óra megtartására, és ez mindenért kárpótolt.

2.3 HOSPITÁLÁSI NAPLÓ

Készítette: Sinkovicz Melinda Lívია

A tanítás ideje: 2016. március 19.

Tanítás helye: BGSZC Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

Tantárgy: kereskedelmi gyakorlat

Témakör: az áruátvétel bizonylatai

Óra anyaga: visszáru bizonylat

Megfigyelési szempontok: Az órán használt módszerek, a tanulóknál kialakított szokásrendszer, együttműködési képességük, eszközök használata, óra menete.

Az óra menete:

- 1 perc Köszöntés, névsorolvasás, hiányzók rögzítése az e-naplóba

- 1 perc ppt kivetítésének elindítása
- 5 perc áruátvétel átismétlése segítő kérdésekkel: a tanár kérdéseket tett fel az eddig tanultakból, a tanulók kézfeltétellel jelezték a válaszadási szándékukat. A tanár mindig mást szólított fel a válaszra. (a kérdés végig ki volt vetítve)
- 5 perc visszárúzás okai: a tanár szintén kérdezett, tanulókat felszólította, majd összegzésként kivetítette a lehetőségeket, ezt a tanulók leírták
- 3 perc kifogások intézésnek módjai: a tanár szintén kérdezett, tanulókat felszólította, majd összegzésként kivetítette a lehetőségeket, ezt a tanulók leírták
- 8 perc visszáru bizonylat bemutatása: a tanulók megkapták a bizonylatot, ragasztó stift segítségével beragasztották a füzetbe, majd egyesével minden egyes rubrikát végigvettek, hozzáírták a beragasztott bizonylatra a tudnivalókat
- 10 perc visszáru bizonylat kitöltése: a tanulók új bizonylatot kaptak, ezt már a „bizonylatos” dossziéjukba kell tenniük majd az óra végén, kaptak feladatot is (ezt be kellett szintén ragasztani a füzetbe), a feladatot a tanár kivetítette és fel is olvastatta, értelmezték. A tanulók kaptak időt a kitöltésére, közben a tanár járkált köztük, segített nekik
- 7 perc bizonylat kitöltésének ellenőrzése: ppt segítségével részenként ellenőrizték, így is volt a ppt elkészítve (13 diát ölelt fel)
- 3 perc összegzés: kitöltött bizonylat átnézése
- 2 perc óra lezárása, aktív tanulók kiemelése

Hospitálási reflexió

Az óra elérte a kitűzött célt, a tanulók megismerték a visszáru bizonylatot és kitöltését. A következő órán folytatják a gyakorlást. Kereskedelmi gyakorlat órájuk egy héten 7 darab van, egymás után, keddi napokon.

A tanulók résztvevők voltak az órán, egyrészt a kérdés-feleletnél, másrészt gyakorlati feladatot kaptak, mint bizonylat kitöltés.

A szokásrend a kereskedelmi gyakorlatnál, amikor új tananyagot-gyakorlati feladatot kapnak- mivel ez csoportos óra, 12 fővel-egy tanuló egy padban ül.

A tanár határozott, érthető volt, mindenkire figyelt, szakszavakat használt. Irányító és segítő szerepe is megfigyelhető volt. Az előző óra anyagát kérdés-felelettel ismételte át, az idővel jól gazdálkodott, pont kicsöngőre lettek kész az összegzéssel. Frontális oktatást és önálló munkát is alkalmazott, ppt kivetítéssel irányította az órát. A diák az utolsó sorban is jól látszódtak. Akinek nehezebben ment, segített neki.

Szerintem a feladatmegoldásnál célszerűbb lett volna párban ültetni a tanulókat. November lévén már fel tudja mérni, hogy kinek megy könnyebben a megértés, kinek nehezebben, így alakítanám a párokat ki. Akinek könnyebben megy, tud segíteni annak, akinek nehezebben megy a megoldás. Igaz csöndben voltak, akik hamarabb végeztek, bevárták a társaikat, de talán elkerülhette volna egyes tanulók „üres” perceit.

3. AKTUÁLIS MUNKÁM

3.1 MUNKAHELYEM BEMUTATÁSA

2015. július 1-től az országban 44 szakképzési centrum alakult, ebből Budapesten 5, ezek egyike a 19 tagintézményt tömörítő Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum. Az új működtetési rendszert a szakképzési intézmények hatékonyabb, összehangoltabb működésének elősegítésére és a gazdasági-piaci szereplők képzési igényeinek gyorsabb és rugalmasabb kielégítésére hozta létre a Nemzetgazdasági Minisztérium. Az új rendszerben a szakképzési centrumok gazdálkodási és szakmai önállóságot, a tagintézmények részleges gazdálkodási önállóságot kapnak.

A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum feladata a centrumhoz tartozó tagintézmények szakmai munkájának koordinálása, működtetői feladatok ellátása, a gazdálkodással, munkáltatással kapcsolatos feladatok, felnőttképzés, felnőttoktatás koordinálása. Céljük, hogy a tagintézményekben színvonalas képzést biztosítsanak, az ehhez szükséges feltételeket megteremtsék, szakmai segítséget nyújtsanak.

2016. szeptember 1-jén plusz egy tagintézménnyel bővült, így jelenleg 20 az iskolák száma.

Én a Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskolában dolgozom, melynek fenntartója a Budapesti Szakképzési Centrum.

1. sz. kép: a Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola

Az oktatás és nevelés feladatait Magyarország Alaptörvénye, valamint a Nemzeti Alaptanterv (NAT) határozzák meg iskolánkban. Ennek szellemében igyekszünk olyan szakembereket képezni, akik sokrétű tudással rendelkeznek, megfelelnek a munkaerő-piaci igényeknek, tudnak alkalmazkodni az állandóan változó körülményekhez, alkalmasak magas szintű szakmai munkavégzésre. Fontos, hogy használható nyelvtudással rendelkezzenek, hogy nyitottak legyenek az átképzésre, változtatásra, és önállóan tudjanak boldogulni az élet minden szakaszában, és területén.

Az iskolába járó tanulók többsége fokozott figyelmet és toleranciát igénylő tanuló. Érzékenyebbek, sérülékenyebbek, sokszor nehéz családi körülmények között élnek, és ezek a nehézségek nemcsak anyagi természetűek. Sokan csonka

családból jönnek, kevés szülői figyelem irányul rájuk, nem számíthatnak segítségre, pozitív mintára. Ezeket a gyerekeket érzelmileg kell megfogni, sokat kell velük beszélgetni, ezt nagyon igénylik. Nem motiváltak, nem gondolják azt, hogy a tudás érték, vagy fontos. Ezért kiemelt fontosságú dolog az egyéni bánásmód, odafigyelés, a tanulók alapos megismerése, akár órán, akár tanórán kívül is. A tanulóknak lehetőségük van korrepetálásra, felzárkóztatásra.

A tanórákon kívül, pont a fent említett okok miatt, megpróbálunk tartalmas tevékenységeket szervezni, ilyenek a sulis napok, gólyaavatás, házi versenyek. Itt a tanulóknak alkalmuk van különböző tartalmas tevékenységeken részt venni, jobban megismerni egymást, megtanulni együttműködni. Év végén többnapos, vagy év közben 1 napos kirándulások, túrák, múzeumlátogatások stb., teszik színesebbé az iskolai életet. Hosszú évek óta részt veszünk nemzetközi projektekben, ilyen például a Comenius projekt. Ez óriási motivációt jelent a tanulóknak, hiszen megismerhetnek más országokat, használhatják a tanultakat, utazhatnak, lesz összehasonlítási alapjuk, kimozdulnak komfortzónájukból.

Az intézmény közfeladatokat lát el, alaptevékenysége a nappali rendszerű szakgimnáziumi és szakközépiskolai oktatás, de esti képzéseink is vannak. Iskolánk alaptevékenysége, fő programja négy szakmacsoport köré rendeződik. Ezek a következők: – Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció– Közgazdaság–Közlekedés, szállítmányozás és logisztika– Optika .Diákjaink a képzés végén érettségi vizsgát, illetve szakmai vizsgát tehetnek.

Képzési szerkezetünk:

Nappali tagozaton:

Kereskedelem-marketing szakgimnáziumi oktatás (9-12. évf.)

Szakközépiskolai oktatás (9-11. évf.)

Szakmával rendelkezők érettségire felkészítő évfolyamai (12-13. évf.)

Ingyenes (25 éves kor alatti első szakma), államilag elismert, nappali tagozatos, érettségihez kötött szakképzéseink: Kereskedő (2 év) 54 341 01, Látszerész- és optikai cikk kereskedő (2 év) , 54 725 08 Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző (2 év) 54 841 11

Ingyenes (első vagy második szakmaként), államilag elismert, esti tagozatos, érettségihez kötött szakképzéseink: Kereskedő (2 év) 54 341 01, Pénzügyi-számviteli ügyintéző (2 év) 54 344 01

Nem érettségihez kötött esti képzéseink: Eladó (3 éves) 34 341 01, Szakmával rendelkezők érettségire felkészítő évfolyamai (12-13. évf.)

Szakképzési Hídprogram 31 341 05 Élelmiszer, Vegyi áru eladó rész-szakképesítés (2 éves)

Diákjaink a képzés végén érettségi vizsgát, illetve szakmai vizsgát tehetnek.

Iskolánk a BGE közgazdász tanár illetve szakoktató szakos hallgatóinak gyakorló iskolája.

3.2 OSZTÁLYFŐNÖKSÉGEM

Pályám elején a szakoktatás mellett osztályt is kaptam. Ezt eddig soha nem csináltam, nem voltam osztályfőnök, sőt igazi osztálytermem sem volt, így nagy kihívást jelentett, de élveztem. Stílusosan 1/9 Match osztály volt az osztályom neve, hiszen mindenki a Matchnál volt gyakorlaton. Mozgalmas egy év volt. Magatartási problémák, konfliktusok, fegyelmi, rossz tanulmányi eredmény. Hangozások, harsányok voltak, de én nagyon kedveltem őket. Mellettük „nöttem fel” a feladathoz. Őket egy évig tanítottam, nem velem végeztek, mert a következő tanévet már otthon töltöttem az akkor született kislányommal.

A munkába való visszatérésem az adott tanév fél évében történt, így osztályt csak a következő év szeptemberében kaptam. Két évig jártak hozzánk, őket lehet CBA osztálynak nevezni, mert mindenki ott volt gyakorlaton. Utána eladós osztály osztályfőnöke lettem.

A 2018/19. tanévben két osztálynak voltam az osztályfőnöke. A logisztika osztályt előző évben kaptam, 2. éve jártak hozzánk, vizsgával zárult a képzésük. Ők az érettségi letétele után jöttek hozzánk szakmát tanulni, 23 fő volt az osztálylétszám. Akkori visszaemlékezésem: „Szorgalmas, megbízható kis közösség. A tanulás mellett jártak gyakorlatra- Spar, Praktiker, Posta, Waberers, - illetve külső programokon is részt vettünk. Életkorukból adódóan komolyabbak, kötelességtudóak. Teljesen más érzés volt az elmúlt évek után, hogy a hiányzások, fegyelmezési problémák a minimálisra csökkentek. 2-3 havonta vittem őket külső programra. Meglátogattuk már a Fáy András oktató központot, ahol a pénzügyi ismeretüket fejlesztették, a repülőtéren is voltunk, ahol olyan helyekre is bevitték minket, ahová civil ember nem juthat el. A látogatásvezető logisztikai továbbképzést is tartott nekik. Eljuttottunk a Lexmark céghez, ahol bepillantottunk

a vállalat mindennapjaiba. Országközi látogatáson is részt vettünk, volt olyan tanuló, aki életében először most látta belülről az épületet. A Bilk cég is szervezett programot, tanulmányaikhoz ez is fontos volt.”

A másik osztályom 11. évfolyamos. Őket „kaptam”, de szinte szó szerint. Az osztályfőnökük nyugdíjba ment és kifejezetten engem kért osztályfőnöknek a vezetéstől. Tanítottam az osztályt két évig, így nem voltunk ismeretlenek egymásnak. Heti öt napot járnak iskolában, illetve a közösségi szolgálatot teljesítik. Az előző tanévben 20 fő tanuló volt, ketten csatlakoztak hozzánk. Meglátásom szerint a beilleszkedési zökkenőmentes volt, hamar elfogadták őket az osztálytársak. Kisebb nagyobb súrlódások vannak az osztályban, de ezeket a problémákat igyekszünk megbeszélni. Nagyobb gondot jelent a más órán tanúsított viselkedésük. Két tantárgyat emelnék ki, a történelmet és a földrajzot. A földrajz órát tanító óraadó kollégánk 50 év felett van. Nem is ez a legnagyobb probléma, hanem szerintem ezt a generációt nem tudja jól kezelni. A 20 évvel ezelőtti oktatási módszerek náluk nem hatásosak. Rendszeresen kommunikálok a kollégával, illetve péntekenként az osztályfőnöki órán a gyerekekkel, mivel mind a két felet meghallgatom. A történelem órán már 2 éve kezdődött probléma: ebből a tantárgyból buktak a legtöbben javító vizsgára. Ez utána sem változott, tele vannak egyes érdemjegyekkel. Próbálok rájönni a problémára, de például a kolléga ugyanazt a beírást írta az összes gyereknek az e-naplóba. Heti 4 történelem órájuk van, így szinte minden nap találkoznak a tanárral.

Az elmúlt három évben ezt az osztályt vittem versenyekre, nagyon szép eredményeket értek el a szakmai tantárgyakból, lehet őket motiválni. Nagyon szeretem bennük, hogy nem adják fel a versenyt, kitartóak, logikus gondolkodással próbálják a feladatokat megoldani.

2019/20-as tanévben végzősök lettek, 16-an kezdték a tanévet. 1 fő fiú kiiratkozott, neki gyermeke született. A szalagavatóra lázasan készültek, nagyon jól sikerült. Sajnos közbe jött a járványhelyzet, március 13-án volt az utolsó tanítási napjuk az iskolában. 10 tanulóm nagyon jól vette az akadályokat, 5 gyereknél állandó kapcsolatban voltam a szülővel is, kezdetben nem vették komolyan, utána megcsúsztak a feladatokkal. Én 2 naponként tartottam nekik órát a Zoomon keresztül, illetve ápoltam a lelküket. Érettségi előtt állnak, folyamatos bizonytalanság, elmaradt ballagás stb., sorolhatnám. De hozzám fordulhattak,

hetente egyszer osztályfőnöki órát is tartottunk, ahol mindenki szóhoz jutott. Nekem ők voltak az első érettségiző osztályom.

2. kép: Mérőföldkő számomra is: az első érettségizős osztályom tablóképe

3.2.1 ESETLEÍRÁS OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKÁM SORÁN

A következő történetben hat lány érintett. Életkoruk 15-17 év. A lányok 2016/17 tanévben iskolánk E osztályának tanulói. Bolti eladó szakmai képzésben részesülnek. A nyolcadik osztály befejezése után négy lány szakközépiskolában kezdte meg a tanulmányait, de ott évismétlésre buktak. Két lány az előző tanévben végezték el a nyolcadik osztályt, tehát ők „vannak jó helyen”. Nem egy iskolába jártak, szeptemberben ismerték meg egymást, amikor hozzánk kerültek. Már az első napokban elkezdtek az ismerkedést, barátkozást. Ehhez hozzásegített az első hét, amely szerint nálunk nem tanítás van, hanem projekthét keretében foglalkoztatjuk a tanulókat. Felszerelést nem kell hozniuk, napi 5 órában a leendő tanáraikkal, óránkénti váltásban, játékos vetélkedőn, előadásokon, kézműves foglalkozásokon vesznek részt. Az osztályomban ez nagyon jól sikerült, az első hét végére már mindenki tudta a másik nevét. A következő héten már közös iskola utáni programokat szerveztek és kezdtek a csoportok is kialakulni az osztályban. 2-6 fős részre tagozódtak, de ez inkább a lányokra volt a jellemző, a fiúk mindenhol és mindenkivel jól érezték magukat. Az osztálylétszám 26 fő, amelyből 8 fő a fiú. Ők a nyolcadik osztályt fejezték be az előző tanévben, 14-15 évesek, tehát kicsik voltak még a lányokhoz képest. A tanórák eléggé zajosra sikeredtek, cserfes osztály révén. Be kellett vezetnem az úgynevezett magatartás füzetet, ha nem akartam számtalan

intőt. Megkértem a kollégákat, ha nem nagy horderejű a beírás, akkor ide írják, és én majd kezelem ezeket. A történetben részt vevő hat lánynak három-négy beírása született december elejére. A szabályom az, hogy az 5. beírásnál osztályfőnöki intőt adok, a nyolcadiknál igazgatói intőt kérek és az utána történő beírásnál behívom a szülőket. Azt nagyon hamar észrevettem, hogy az osztályom nem nagyon szereti, ha a szülők is értesülnek az ő dolgaikról. Elevenek az iskolában, de szeretik ezt iskolai kereteken belül tartani.

Az év elején létrehoztam egy facebook csoportot, így könnyebben tudtam kommunikálni velük, mert a telefon mindig a kezükben van. Egy-két nap alatt mindenki mindenkinek az ismerőse lett. A fontosabb dolgokat oda is kiírtam, de természetesen az ellenőrzővel párhuzamosan működtek a bejegyzések, a papír alapú tájékoztatás nem vesztette el a jelentőségét. Így viszont jobban rögzült a tanulóknak az információ. Az ellenőrzőt csak szülői kérésre veszi elő otthon a gyermek.

A történet két kulcsfiguráját kiemelem, az egyiknek az X, a másiknak az Y nevet adtam.

X jellemzése: Édesanyja neveli, az édesapját nem ismeri, még születése előtt elváltak a szülei, az apja nem tartja vele a kapcsolatot, a lány az édesanyja nevét viseli. Testvére nincsen. Vidám, barátkozó. Nem tanköteles. Egy vidéki városból jár minden nap iskolába, így neki sokkal hamarabb kelnie kell, mint azoknak, akik Budapesten élnek. Ápolt, tiszta a kinézete.

Y jellemzése: Édesanyja meghalt, édesapja neveli, van egy nővére, és inkább ő gondoskodik a testvéréről. Szereti, ha rá figyelnek és ő van a középpontban. Nem tanköteles. Budapesten él. Ápolt, tiszta a kinézete.

A két lány az első naptól sokat beszélt egymással, keresték egymás társaságát, kezdtek összebarátkozni. Az előzményekhez tartozik egy szeptemberi eset, amikor két lány az utolsó 2 órától távozva felkeresett egy bevásárlóközpontot, ezen belül is egy ismert ruházati boltot és megpróbálták onnan fizetés nélkül távozni. Mind a ketten kiskorúak voltak, így a szülők is a helyszínre lettek hívva és rendőrségi intézkedés is történt. Y-nak nem ez volt az első ilyen esete, X annyira szégyellte magát, hogy hétfőn ezt rögtön jelezte bizalmasan nekem és biztosított arról, hogy megbánta. Megkért arra, hogy ne mondjam senkinek. Azt tudta, hogy az iskola értesítve lesz, mert a rendőrségen mondták neki. Y egy szót sem szólt. Amikor rákérdeztem a hiányzás okára, annyit mondott, hogy rosszul érezte magát és

hazament. A testnevelés óra természetesen mind a két lánynak igazolatlan maradt. A mi iskolánk kapuját a tanóra vége előtt csak úgy lehet elhagyni, ha erre írásos engedélyt kap a tanuló az ügyeletes vezetőtől. Mivel itt ez nem történt meg, így igazolatlan. Itt jegyezném meg, hogy mennyire fontos a hiányzás pontos dokumentálása. Mert ebben az esetben is látszódik, - a rendőrség, vagy gyámügy bármikor kikérheti a hiányzást, ha rendesen vezetjük a hiányzásokat, nem biztosítunk alibit a gyerekeknek a rossz adminisztrálással.

Meglepően az osztályban hamar elterjedt a lányok körében a rendőrségi eset. Y-nak nagy volt a sérelme a megghiúsult lopás miatt, és a társát hibáztatta, ahogyan ő fogalmazott „amatőr”. Mint említettem a lányok között volt ez beszédtema, főleg egy adott lánycsoporton belül. Osztályfőnöki szintig nem jutott el, csak egy-egy tanulóval történő beszélgetésből jöttem rá, hogy tudnak róla. Időközben megkaptam X, a vidéki városban élő lány Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Pártfogói Felügyelői osztály felkérését, hogy pedagógiai véleményt készítsék róla. Ebben a következő adatokról adtam tájékoztatást, amit előzőleg kértek tőlem (november 17.)

- *2016. szeptember 01. napjától 2016. október 31. napjáig 29 kötelező tanórai foglalkozást mulasztott, amelyből 0 órát mulasztott igazolatlanul.*
- *Jelenleg nem áll bukásra.*
- *A többi tantárgyból a tanulási eredménye: hármas átlag*
- *Az osztályközösségbe beilleszkedett, a tanórákon többnyire figyel, jegyzetel. Az ún. „Magatartás” füzetben 1 bejegyzés található, 09.30-ai dátummal, amely szerint zavarja az órát. (ehhez hozzátartozik, hogy az egész osztály „nagyon aktív” a tanórák alatt, ezért jött létre a magatartás füzet, ahová a tanárok feljegyzik az órai magatartást)*
- *A szülővel a mai napig nem találkoztam, az év eleji szülői értekezleten X-től nem jelent meg senki.*

December első hetétől X nem járt iskolába. Egy hét után telefonon értesültem a szülőtől, hogy ennek nem a betegség az oka. A lány egyszerűen nem akar bejönni az iskolába. Tájékoztattam az anyuka, hogy a közösségi portálon üzeneteket kap a gyermeke az osztály tagjaitól. Amikor használta azt a lehetőséget, hogy letiltsa

őket, más profilról írogatnak. Gondoltam, hogy itt már be kell avatkoznom, mert ezt már hívhatjuk lelki bántásnak.” *Anya elmondta hogy mit beszéltek Tanár Novel nem merek bemenni hetfon nekem ez mar tul sok volt amiket kaptam rettegek bemenni.*” (X üzenete nekem)

Nehéz helyzetbe kerültem, főként azért, mert nem találkoztam a pályafutásom alatt még hasonló helyzettel sem. Igaz én vagyok az osztályfőnök, de szakképzésben ez azt jelenti, hogy hetente 3 órát találkozom velük és igazából félévig nem is nagyon ismerem őket. Azt is tudtam, hogy mindennek 2 oldala van, tehát valami kihozta a lányokból ezt a fenyegetőzést. Nehezítette az is a dolgomat, hogy X be sem akart jönni az iskolába, hallani sem akart semmiféle megoldásról. Éreztem, hogy egyrészt a tanuló lány fél, másrészt már jól is érzi magát otthon. Osztályt szeretett volna váltani, mert ebben a képzésben volt még egy párhuzamos osztályunk. Én ezt nem szerettem volna, nem csak az adminisztráció miatt, hanem nekem ez olyan, mintha hárdítanám a problémát, hogy egyszerűen áthelyezem. Az iskola nem arról szól, hogy ne merjünk bejönni és nem arról, hogy bárkit fenyegetünk. Az édesanyját is megértettem, aki félt elengedni a lányát, nehogy valami baja legyen. Kértem, hogy küldje át nekem a levelezéseket. Időközben elég bántó hangüzenetek is keletkeztek X telefonján. A lányom segítségét kértem, hogy segítsen az átküldött hangüzeneteket a laptopomra lementeni. Az üzeneteket kinyomtattam, a hangüzenet a gépemen volt. Elolvastam az írásokat, diáknyelven megfogalmazott, káromkodással tarkított konkrét fenyegetések voltak, hogy ne merjen iskolába jönni. Sőt miután X letiltotta őket, a barátnőjének küldtek üzeneteket a lányról. A hangüzenetek is hasonló hangnemben, hasonló stílusban keletkeztek. A következő nap osztályfőnöki órán az egész osztályból mindenki kapott egy fehér üres lapot és kértem, hogy írják le, hogy milyen konfliktusuk, összetűzésük, sérelmük volt az iskolában szeptember óta. Név nélkül kértem, annak kellett ráírni a nevét, akinek semmiféle problémája nincsen az iskolában. Gondoltam, így legalább azt is megtudom, hogy valakinek esetleg van-e valami gondja. Ezeket elolvastam, csak a tanárokról szólt a feljegyzés, hogy melyik órával mi a problémájuk, de ezeket máskor kezeltem. Utolsó órájuk testnevelés volt, az öt lányt elkértem a kolleganótól, és beültünk egy terembe. Megmutattam nekik a kinyomtatott szöveget, miközben felhívtam a figyelmüket, hogy ez írásos bizonyíték. Figyeltem a reakciójukat és megdöbbenés volt az arcokon. Szerintem akkor tudatosult bennük, hogy mindent tudok. Mondtam nekik, hogy egyetlen írásból sem olvastam azt ki,

hogy valakinek a X-szel gondja lenne, de mégis fenyegetést írogattak neki, amelyet most már le sem tudnak tagadni. Azt is hozzátettem, hogy a magyarázatuk is érdekel. Ezt viszont másnapra halasztom, mindenki gondolkodjon el rajta, és nem szeretnék újabb fenyegetést. X-nek többet nem írogattak, mert szembesültek azzal, hogy nekem az el lesz küldve. Tudtam, hogy a neheze még csak most következik. Másnap nagy rábeszélés árán X bejött az iskolába 10 órára. Előtte megkértem, hogy ezt ne mondja el senkinek. Fontosnak tartottam az időpontot, mert a többiek már 7:45-től órán voltak, a késők is beérkeztek, így biztos nem találkozott senkivel. Anyukát megkértem, ha el is kíséri, az iskolába ne jöjjön be, mert akkor a többi lány szüleit is be kell hívnom, ha felnőtt is részt vesz a beszélgetésben. Szülővel szembe nem állíthatom egyik diákomat sem. Az óráimat a kolléganőimmel elcseréltem, illetve az osztályomba tanítóknak szoltam, hogy 1-1 gyereket időközben elviszek az óráról. Az volt a tervem, hogy X-et egyesével szembesítem a többiekkel, amelyen én is részt veszek. Sorba hívtam be a lányokat, a feltétel az volt, hogy egymást végighallgatják és utána mondanak véleményt. Háromszög alakban ültünk, az aktuális beszélőpartnerek egymással szemben, néha kellett csak közbeszólnom, de eléggé kulturáltan zajlottak a beszélgetések. Ami kiderült a számomra: külső program keretében a kabinetcsoport meglátogatott egy bevásárlóközpontot, ezen belül is egy drogériát. Próbálták a parfümöket, dezodorokat és az egyik lány úgy vette észre, hogy talán X el akart valamit rejteni a táskájába, de, hogy sikerült-e, azt nem látta. Következő nap elmondta a többieknek, akik úgy határoztak, hogy beszélnek a X-szel, de ő ezt nem várta meg, testnevelés óra előtt fájt a feje és engedélyt kért az ügyeletes igazgatóhelyettestől és hazament. Egy hétig beteg volt, valami vírust elkapott, orvosnál is járt. Viszont a lányok ezt úgy értelmezték, hogy megfutamodott, elkezdtek egymást „hergelni” és gyártották az üzeneteket, például, hogy ne merjen iskolába jönni, mert ezt vagy azt csinálják vele. X viszont nem értette, mert tényleg rosszul lett, amikor hazament. Ezen kívül nem egyedül próbálgatta a dezodorokat, hanem másik két társával, elmondása szerint eszébe sem jutott, hogy bármit eltegyen.

Visszatérve a beszélgetésre, Y kijelentette, hogy nem hajlandó egy osztályba járni X-szel, és ha visszajön, ő megy. A többiek saját maguk vallották be, hogy igazából semmi bajuk az osztálytársukkal, csak ezt-azt hallották és nem szeretnék, ha tolvaj lenne közöttük. Megállapodtunk X-szel és Y-nal, hogy a közeljövőben nem beszélnek egymással. Még több mint 2 évig osztálytársak lesznek, ez ellen csak úgy

tehetnek, ha iskolát vált az, akinek nem tetszik ez a helyzet, vagy nem tud egy légtérbe lenni a másikkal én senkit nem küldök el az iskolából.

A beszélgetés után a lányok tanultak tovább az osztályban, X-et hazaengedtem. Igyekeztem még kicsöngő előtt, és úgy állapotunk meg, hogy másnap jön iskolába. Másnap az osztállyal lenne 4 órában, így figyelni tudok rájuk. Én készülődtem, mert indultam a saját osztályommal az utolsó két órában a Vörösmarty térre. Amikor kiléptem az épületből az a kép fogadott, hogy egy nagy tömeg áll az iskola előtt. Ledermedtem: a saját osztályom és középen X. Óráknak tűntek a másodpercek, amíg odaértem és a legnagyobb meglepetésemre, közölték, hogy X is jön velünk a karácsonyi vásárba, mindent megbeszéltek. Az történt, hogy X az egyik osztálytársával beszélni szeretett volna, de közben leérkezett a többi lány is. Együttesen megállapították, hogy lényegében tényleg semmi komolyabb bajuk nincsen, csak mindenki az után ítélte, hogy mit mondott a másik. Y egész úton külön ment egy másik osztálytársával és láttam, hogy furcsán nézeget, nem érti a helyzetet. X édesanyjával az esti órákban beszéltem, nagyon boldog volt, mert végre a lánya teljesen felszabadulva ment haza, hogy minden rendben. Este X-től érdeklődtem a történetekről, amit az iskola előtt láttam. a válasza:*Igen P meg a R , R az a nyakba borult es sirt kb.5percig elsem akart engedni P is sirt kicsit aztan mondta R hogy nem mehetek el mert akkor o is megy es akkor beszeltunk ott mindenkivel vagyis Y is ott voltak , de Y-nek nagyon nem tetszik a helyzet. R mondtak menjek el veluk Vorosmarty terre aztan elmentem ugye es ott beszeltuk meg hogy megyek holnap. De a vasaron a K is felrehivott bocsanatot kerni...* (X üzenete)

Másnap mindenki úgy viselkedett, mintha semmi nem történt volna, úgy láttam kibékültek. Szándékosan nem hoztam szóba az egészet. A téli szünetig még egy napot jártunk iskolába, amely napon karácsonyi ünnepséget tartottunk az osztályban. Az én meglepetésem az volt, hogy a közösségi oldalra feltöltött képekből, amelyeken láttam, hogy az iskolában készültek, pár perces videót készítettem. Ezeket a hat lány teljes egyetértésben, barátságban szerepelt, de az osztály többi tagja is rajta volt. Nagyon jól sikerült az utolsó nap, mindenki ott volt, meglepően senki nem hiányzott.

A szünet után mindenki örült a másoknak, újra kezdődtek az iskolai napok. A magatartásfüzetbe csak néha kerültek bejegyzések, szülőt senkinél nem kellett

behívnom. Nem azt mondom, hogy megjavult az osztály, de érezhető volt mégis valamiféle változás.

X és Y pár hétig nem szólt egymáshoz, utána elkezdtek beszélgetni, de kettesben soha nem maradtak. Konfliktusuk, szóváltásuk sem volt többé.

Y rendőrségi ügye a másik lány után, majdnem 3 hónap múlva érkezett meg. ...város Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Fiatal Bűnelkövetők Pártfogói Felügyelői osztály kérésére Y pedagógiai véleménye (február 05.):

- *2016. szeptember 01. napjától 2017. január 31. napjáig 169 kötelező tanórai foglalkozást mulasztott, amelyből 21 órát mulasztott igazolatlanul.*
- *Szülői levél: 2016. 10.01. hiányzásról, 11.18. hiányzásról, 11.24. bukás értesítő, 12.15 hiányzásról*
- *Félévkor 2 tantárgyból kapott elégtelen érdemjegyet*
- *A többi tantárgyból a tanulási eredménye: 2-3*
- *Az osztályközösségbe beilleszkedett, a tanórákon néha figyel. Az ún. „Magatartás” füzetben 5 bejegyzés található, amely szerint zavarja az órát. (ehhez hozzátartozik, hogy az egész osztály „nagyon aktív” a tanórák alatt, ezért jött létre a magatartás füzet, ahová a tanárok feljegyzik az órai magatartást)*
- *A szülővel a mai napig nem találkoztam, az év eleji és a félévi szülői értekezleten Y családjából nem jelent meg senki és telefonon sem kerestek meg.*

Y 2017. február közepén iskolát váltott, felvette őt egy másik középiskola. Elmondása szerint azért keresett másik iskolát, mert érettségizni szeretne négy év múlva. Neki eredetileg is ez lett volna a terve, mielőtt hozzánk került, csak nem vette komolyan az előző iskolát, nem tanult és megbukott. Mivel ott nem akarta meg egyszer járni azt az évfolyamot, így hozzánk jött, de elmondása szerint otthon is erőltették, hogy minél hamarabb érettségije legyen.

X a rendőrségi ügye lezárult 2015 szeptemberében, felfüggesztett büntetést kapott.

Elmondhatom, hogy a 2016/17. tanévben egy olyanfajta bántalmazással találkoztam, amivel még nem volt dolgom, a lelki fenyegetés erősebb változatával. Így nem volt előttem követendő példa, bevált módszer, hogy mi a teendő hasonló

esetekre. Természetesen konzultáltam a kolleganőkkel, de ők sem tudtak tapasztalatból adódó tanácsot adni. Igyekeztem, sőt konkrétan így is tettem, név nélkül említeni a gyerekeket egy-egy beszélgetés alkalmával a kollégáknak, mert el akartam kerülni, hogy tanórákon erről beszéljenek a tanulókkal. Erre külön fel is hívtam a figyelmüket, hogy a beszélgetés tanári szinten maradjon, de igazából nem mindenkinél voltam abban biztos, hogy betartja. Tapasztalatból gondoltam ezt, más ügyek kapcsán. Szerencsére tévedtem. Az osztályban tanító összes tanárral beszéltem, a véleményeket kértem az osztályról. Megállapításuk szerint csoportok körvonalazódtak a tanulók között, felismerhető volt, hogy ki-kivel van jóban, az említett lánycsoport nagyon összetartott.

A szülő felőli aggodást is megértettem. Én sem szívesen engedném el a gyerekeket oda, ahonnan előzőleg fenyegették. Gondolkodott, hogy bemegy az igazgatóhoz, de úgy döntött, hogy először az osztályfőnöknek szól. Elfogadó lett volna, ha esetleg rendőrséghez fordul, de ezzel az iskola hírnevén is csorba esik. Utólag megtudtam, hogy az édesanyának ez a lehetőség is megfordult a fejében.

A lányok beszélgetése után napokig ez az eset járt a fejemben. Őszintén, nem tudom megmondani, hogy mi volt a fordulópont az ügyben, csak következtetek. Talán az, hogy kettesével beszéltek meg a sérelmeket, nem voltak „zavaró” osztálytársak. A sérelem már nem is akkora, ha beszélünk róla, megbeszéljük.

Az osztályt lemorzsolódás miatt a párhuzamos osztállyal összevonta a fenntartó, a másik kolléganő lett az osztályfőnök, mert ő több óraszámban tanított az osztályban, mint én. X sikeres szakmai vizsgát tett az iskolánkban.

3.3 2019/20 TANÉVBEN A TANTÁRGYFELOSZTÁS SZERINTI TANTÁRGYAIM

Kereskedelmi gazdaságtan, elmélet-gyakorlat

Kereskedelmi számítások

Kereskedelmi gyakorlat

Igyekszem az órát ppt kivetítéssel megtartani, használom a tankönyvet, feladatokat oldunk meg, bizonylatokat töltünk ki, Kahoot módszerrel ismétlek, youtube videóival színesítek.

A másik kihívás az idei évben a HÍD programban részt vevők oktatása. Átlagban 7-8 fő vesz részt az órán (12 az osztálylétszám), de őszintén leírva, nagyon kimerítő. Ezek a gyerekek nem azért vannak itt, mert eddig iskolába jártak. Most mégis a

kerettantervük szerint napi 7 órájuk van, az utolsó órákban már kezelhetetlenek. Magatartási problémák is vannak a tanárral szemben, és egymással való viselkedésükben is. Az első évben nagyon megviselt lelkileg. Mert amit tapasztaltam (tapasztalok) ennél az osztálynál, még pályafutásom alatt nem találok.

3.4 KAPCSOLATOM A KOLLÉGÁKKAL

Amikor az iskolához kerültem, az akkori kollégáim nagyon sokat segítettek, hiszen én addig egy vállalatnál voltam szakoktató, például naplót nem ismertem, osztálytermet addig nem nagyon láttam, nem tudtam, hogy egy osztályt hogyan kell kezelni. Kezdetben a Betiszkbén 50- 60 fős tanári karral dolgoztam.

Jelenleg 21-en vagyunk a tanári karban. Nálunk az a jellemző, hogy a szakmai tanárok és a közismereti oktató tanárok külön csoportban vannak, de mindenkivel jól kijövök. Talán sorsszerű, talán véletlen, de a tanárban a szakmai tanárok középen foglalnak helyet. Segítjük egymás munkáját, például egy vizsgafeladat kidolgozásában szétosztjuk a feladatokat, de az elkészített tananyagokat megosztjuk egymással. Ha valamelyikünk megismer egy jó módszert, megosztjuk egymás között. Erre kifejezetten alkalmas a facebook csoportunk.

3.5 KAPCSOLATOM A DIÁKOKKAL

Tapasztalatom szerint a belépő 9. évfolyammal kezdetben szigorúnak kell lenni, később lehet engedni. Illetve nagyon fontos a következetesség. Újjonnan kapott osztálynál az zavar, ha nem tudom a nevüket, gyakorolni szoktam, hogy minél hamarabb a nevéen tudjam szólítani őket. Nem használom a névtáblákat, nem szeretem, inkább hamar tanulok.

Vallom azt és tartom is magam hozzá, hogy az osztályteremben a tanulókkal a kapcsolatom, illetve a fegyelem olyan, amilyenné én alakítom. Nekem még nem volt gondom, tanulói szemtelenkedésre, nem lépték még át a határt. Viszont nem engedem közel magamhoz őket. Magánéletemről bizonyos határig mesélek. Közösségi oldalon fent vagyok, kereshetnek, de én sem lépek be az ő magánéletükbe. Engem hétvégén tényleg nem keresnek, csak hétköznap. Nem oldok meg helyettük családi, magánéleti gondokat. Szerintem sok kollégám

elköveti azt a hibát, hogy meg akar oldani a gyerek helyett sok mindent. Nem szabad, nem csinálunk vele jót. Ha már nem a mi iskolánk tanulója, már úgyszemint lesz energiánk foglalkozni vele, és így nem tanítjuk meg a problémamegoldásra.

3.6 GYAKORLATI OKTATÁSVEZETŐI MUNKÁM

2019. november 1-től gyakorlati oktatásvezető lettem. Pár napot gondolkodtam a felkérés után, mert nem a munkával volt a gondom, hanem a plusz munkaidővel. Sajnos a 10 éves kislányom nagyon hamar önálló lett az iskolába járással és hazajövetellel, mert az új munkakör ezzel jár. De nagyon tetszik, élvezem. Napról napra többen tanulok. Kapcsolatot tartok a gyakorlati munkahelyekkel, diákokkal. 108 tanuló van a 2019/2020. tanévben külső gyakorlati helyen.

4. MÓDSZEREIM

A szakmai termék tananyagainak, képi eszközeinek felújítása megtörtént. Ezzel párhuzamosan az új bútorzat használatba vétele is megtörtént, bár a kollégák megállapítása alapján az új bútorok közül a trapéz alakú asztalok a megfelelőbbek, hiszen a hullám alakú asztalokból nehéz megfelelő tanulószigeteket létrehozni. Az órákra nem naponta készülök, hanem hetente szombaton, vagy vasárnap egy hétre előre. Naponta 4 órát utazom, 10 éves a kisebbik lányom, délutánonként vele tanulok. Hétfőtől péntekig egy külön erre vezetett füzetbe felírom az órákat, milyen téma következik, tankönyvben hol található, elkészítem a ppt-eket, felírom a kinyomtatni valókat.

A Centrum által kötelezően kiírt elvárásokat nekünk, tanároknak kell a diákokhoz közelebb hozni, amiben meglehetősen vegyesek a kollégáink tapasztalatai. A diákok egy része teljesen negatívan áll hozzá ezekhez a projektmunkákhoz, és nem hajlandó vele dolgozni, míg másik részük olyannyira belemerül a feladatba, hogy rendkívül magas színvonalú projektek kerülnek a tanárok elé. Nem igazán volt jellemző, hogy a tantárgyak között jelentős eltérés lett volna diákonként, tehát aki, sok energiát fektetett egy projektjébe, az a többit is színvonalasan megcsinálta, aki pedig érdektelennek bizonyult, az bizony egyetlen projektjét se nagyon adta le.

A tanórám során PPT kivetítést alkalmazok, hiszen az iskola biztosítja ennek a technikai feltételeit. A diákat előre megírom, ha már tanítottam, akkor

aktualizálom. Készítek tankockákat, a KAHOOT-ot is használom, ilyenkor WIFI-t kérek a rendszergazdától, az okos telefon pedig szinte minden diák kezében ott van. Óráimat színesítem videókkal, viszont minden korosztállyal nem csak megnézetem, hanem feladatlapot is kapnak hozzá. Egyrészt feldolgozzuk a látottakat, illetve így tudom elérni, hogy tényleg figyeljenek, Az utolsó kérdésre a válasz mindig a videó vége felé az utolsó 5-10mp-ben hallható.

Barátkozom a számítógép által készített keresztrejtvény, illetve szókereső használatával, eddig ezeket saját magam készítettem, de egy tanfolyamon új oldalakat ismertettek meg.

5. TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGEM

Nem titok, hogy a tanári munka nemcsak az iskola falai között valósul meg. Én személy szerint szeretem a külső programokat, üzemlátogatásokat, versenyeket. A Szakma Sztár már hozzá tartozik az éves tevékenységemhez, a nyári tábort imádom. Az alábbiakban többek között ezekbe szeretnék betekintést nyújtani.

5.1 ÜZEMLÁTOGATÁSOK, EGYÉB KÜLSŐ PROGRAMOK

A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum által támogatott üzemlátogatások lehetőséget biztosítanak iskolánk számára, hogy még színesebbé, érdekesebbé tegyék az oktatást, a diákok számára sok esetben interaktív módon engednek a vállalkozások gyakorlatába bepillantást.

A tanulók átfogóbb képet kapnak az üzemlátogatások alkalmával a bizonyos munkafolyamatokról, lehetőségük van olyan mozzanatok, praktikák, jó gyakorlatok megismerésére, melyek csak a gyakorlatban válnak láthatóvá, tankönyvből nem elsajátíthatók.

Iskolánkban az üzemlátogatásokat követően a diákok a szakmai óra keretein belül a szaktanárral megbeszélik az új tapasztalatokat, élményeket.

Néhány helyszín, ahol már jártunk az elmúlt években (a teljesség igénye nélkül): Törley Pezsgőpincészet, Zwack Múzeum, Reptérlátogatás, OTP oktató központ, Sziklakórház, Országház látogatóközpont, Állásbörzék, stb.

3. kép: A kulisszák mögött a reptéren

5.2. PÉNZTÁR VERSENY

2018 áprilisában rendeztem versenyt P+P néven, vagyis pénz+pénztár. A BGSZC iskoláiban hirdetem meg, e-mailen visszaküldendő első feladattal. A második fordulót az iskolánkban rendeztem meg, akadályverseny szerűen. Ehhez 5 termet használtam fel, minden teremben más feladatot kellett megoldani.

Új ezer forintos színes képét felvágtam, ezt össze kellett ragasztani egy kartonra, majd fel kellett tüntetni a bankjegy biztonsági elemeit. Itt a versenyzők bemutathatták az ismereteiket kreatívan az adott bankjegyet illetően.

Tesztlap kitöltésénél a képen lévő pénzt kellett megszámolni, a millenniumi 2000 Ft-os ismereteket leírni, bankkártya elemeit felsorolni.

Pénztárgépen a kihelyezett termékeket beblokkolni, illetve a pénztárelszámolást elkészíteni.

Számítógépes teremben erre az alkalomra készített tankocka feladat megoldása, aminek a helyessége esetén egy pár perces videót nézett meg a versenyző és ebben szereplő 3 szót kellett leírni.

A feladatok menetlevél segítségével lettek értékelve. A versenyben 8 kollégám segített. A versenyzők számot adhattak a bankjegyek, bankkártyák ismeretéről, a pénzhamisítás megelőzésének a lehetőségéről, kreativitásukat megmutathatták, számítógépet használtak, manuálisan pénztárgépet, illetve számoltak. A verseny időtartalma 2 óra volt, az első 3 helyezett tárgyjutalmat kapott, a többiek oklevelet a részvételről.

5.3 KÖNYVRENDELÉS

2015 óta én rendelem iskolánkba a tankönyveket a Kello tankönyvárúházból. Feladatom: tankönyvrendelés a szaktanárok segítségével, elkészített tankönyvcsomag iránti igény a tanulók részéről, új osztályok felvitele a rendszerbe, könyvtári rendelés felvitele, alaprendelés leadása a kello.hu oldalon, ingyen tankönyvesek felmérése, ezekről a igénylőlap begyűjtése, beiratkozásokon a tanulók adatainak és rendelésük felvitele a rendszerbe, alaprendelés módosítása, nyáron a tankönyvek átvétele, szeptemberben a kiosztása, pótrendelés leadása, ingyenességet igazoló dokumentumok összegyűjtése. Nehézségem, hogy a mi iskolánkban a tankönyvcsomagok összeállításakor áprilisban még nem tudjuk a következő szeptember tantárgyfelosztását. Nem minden kollégám használ tankönyvet. Előfordul az is, hogy a megrendelt tankönyveket nem is használják a diákok. Szerintem ez nem jó módszer, minden értekezleten szólok nekik, hiszen egy tankönyv egy úgynevezett mankó lehet a diáknak.

5.4 BGE SZAKOKTATÓK ISKOLAI VEZETŐTANÁRA

2017/18 tanévben a Budapesti Gazdasági Egyetemről a végzős szakoktató hallgatók iskolánkba töltöttek kéthetente 4-5 órát, ahol hospitáltak, illetve tanítási gyakorlatot végeztek. Én voltam az iskolai vezető tanárunk. 2 félévet töltöttek el, kétszer is tartottak gyakorlati órát. Minden félév elején a tanmenet alapján meghatároztuk a napot, témát. Előtte 1-2 héttel elküldték nekem a tanórai vázlatot. Én úgy érzem elég jól sikerült az év, mindenki sikeresen vizsgázott, az órák színvonalasak, felkészültek voltak. Én is sokat tanultam tőlük. Új módszereket, tanítási fortélyokat, tananyag feldolgozásokat.

5.5 CÉGEK, SZERVEZETEK ÁLTAL SZERVEZETT VERSENYEK

A BGSZC elvárása szerint egy tanárnak, egy évben, egy tanulót, egy versenyre fel kell készítenie. Szerintem ez az elvárás teljesíthető és pozitív hatása is van, hiszen a tanuló megméretteti magát, felkészít a későbbi vizsgahelyzetre, számot adhat a tudásáról. A pedagógusnak meg nagyon jó érzés, ha helyezést ér el a diákja, mert ebben az ő munkája is benne van. Igaz nekem is készülnöm kell rá a diákokkal

együtt, de a tanulás sohasem árt. A teljesség igénye nélkül, amin a diákjaim indultak a jelenlegi és az előző tanévben:

CBA verseny – 2. hely, Illemtan csapatverseny – 1. hely, kereskedelmi csapatverseny – 1 és 4. hely, fogyasztóvédelmi verseny – 2. hely, zsebpénzügyes – továbbjutottunk a 3. fordulóra.

Egyszer nekem – már nyugdíjban lévő - kollégám azt mondta, hogy tudnunk kell, hogy először magunkban kell letisztázni, hogy hová szeretnénk eljuttatni a gyereket és célirányosan készítsük fel.

5.6 SZAKMA SZTÁR VERSENY

A kereskedelmi szakma legrangosabb versenye Magyarországon a Szakma Sztár, melynek 2012-től veszek részt a lebonyolításában. Gyakorlati feladatokat írok, szakértőként vagyok jelen, vagy segítőként. Ez egy egész éves elfoglaltság. Remek csapatban vagyok, összedolgozunk, megbeszélést tartunk, versenyeztetünk. Az írásbeli megírása után kerülnek hozzánk a versenyzők Kereskedő és Eladó szakmában. Év elején írják az írásbelit, február-márciusban a továbbjutottaknak rendezzük a válogatót, majd áprilisban a Hungexpo-n a döntőt. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamarától kapom a megbízást. Nagy büszkeséggel tölt el, hogy a csapat tagja lehetek, hiszen ez egy országos verseny.

Egyetlen negatívum, hogy én nem indíthatok versenyzőt az összeférhetlenség miatt. A válogatót megszervezzük, levezényeljük, segítjük a kérdezők, versenyeztetők munkáját. Egy napos a válogató, és készülünk rá több hónapot.

A döntő a Hungexpo-n egy hatalmas rendezvény, ami 3 napos. Mi már előtte 2-3 nappal ott vagyunk, hiszen be kell rendezni a helyszínt a szponzorok (Spar, DM, Dr. Oetker, Kereskedelmi és Vendéglátóipari múzeum) segítségével. Két napig folyik a verseny, mi 7-19 óráig tartózkodunk a helyszínen. A díjkiosztót a harmadik napon kerül megrendezésre.

2018/2019 tanévben felkértek az írásbeli feladat lektorálására és javítására. 2019/2020 tanévben én írtam az eladói írásbeli feladatsort, illetve javítottam is őket, de erről a titoktartási kötelezettség miatt nem írhatok bővebben.

4. kép: Kedvenc relikviáim, Szakma Sztár szakértői

5.7 TÁBOROZTATÁS

2017 nyarán a BGSZC szervezett Siófokra táboroztatást, akkor jelentkeztem segítő pedagógusnak. Közben kiderült, hogy ez azt jelenti, hogy a saját iskolánkban a kolléganőmmel hirdetni kell a nyaralást, nálunk jelentkeznek a tanulók, adminisztrációs lapokat ki kell tölteni és a kedvezményes részvételi díjat beszélni. Majd indulás előtt a vonatjegyet megvenni és az ottani programokat megszervezni. A fenntartó a szállást biztosítja, az étkezést intézte és a strandbelépőt állja. Nagyon jól sikerült, 4 napot voltunk 3 éjszakával, és 16 tanulóval.

2018 nyári szünetében a táborra már tudatosan készültünk. Végül is májusban kaptunk engedélyt rá, de mindent nekünk kellett megszervezni. Az igazgató úy döntött, hogy a rendelkezésére álló pénzügyi keretből kifizet 22 főnek szállást, étkezést, vonatjegyet. Balatonszemesen találtunk szállást, így július 22-én újtára indult a "Kersuli Tábor", melynek keretében 20 diákunk 2 kísérő tanárral megérkezett Balatonszemesre. Az első napon elfoglaltuk a szállást, fürödtünk a Balatonban és sokat beszélgettünk, csapatot építettünk. A második napon az idő nem volt kegyes hozzánk, de minket ez nem zavart. Megtettünk 60 km-t hajóval, Tihanyban kezdtünk, emeletes busszal utaztunk, majd újra hajóval elmentünk Siófokra, innen vonattal mentünk vissza, 10-kor indultunk a Balatonszemes-Tihany-Balatonfüred-Siófok-Balatonszemes útvonalra, 18-kor érkeztünk vissza. Este még a gyerekek a Balatonban is fürödtek. A harmadik napon délelőtt szabadprogram, utána vízibiciklizés, vacsora, este Balatonlellére vonatozás, majd a

tábor csúcspontja a Bulihajózás a Balaton közepén, 2 óra táncolással. Az utolsó nap a hazautazásról szól.

Igaz elfáradunk a kolleganómmal, de remekül éreztük magunkat, a gyerekektől is pozitív visszajelzést kaptunk, és már a következő nyári táborra készülnek. Barátságok szövődnek és a velünk utazó leendő 9. osztály tanulói szinte ismerősen lépnek be szeptemberben az iskola kapuján. Egy életre szóló élményt szereztünk nekik ebben a 4 napban.

A tanévnyitó értekezleten a tantestületnek PPS diákon keresztül mutattuk be a 4 nap eseményeit. Utólagos feladat közé tartozik, hogy elszámolunk a fenntartó és a szülők felé. Faliújságra a kinyomtatott képeket kitettük, hogy az egész iskolának meg tudjuk mutatni.

Összesítésként mindez nagyon sok munkával jár, utánajárás, szervezés, folyamatos 24 órás felügyelet, de mindennél többet ér, hogy a diákjaink élményekkel gazdagon jöttek haza, jól érezték magukat és mi is közelebb kerültünk hozzájuk. Teljesen másképpen nézek rájuk, hiszen van közös 4 napunk.

5.8 NYÍLT ÓRÁK

A beiskolázási időszakban az iskola hirdet nyílt napokat, órákat. Én mindig jelentkezem rá, hiszen szakmai tantárgyakat tanítok. Itt a szülők bepillantást szereznek az iskolai életbe, felszereltségekbe, tanórákba. Igyekszem bevonni őket is az órába, főként a vége felé. Például egy összefoglaló órát általában Kahoot alkalmazásával zárom, vendégeink is kipróbálhatják.

A nyílt napjainkon résztvevőket mindig regisztráljuk, így visszajelzést kaphatunk arról, honnan szerzett tudomást az iskolánkról. A legtöbben az internetről ismerkedtek meg velünk, illetve valamelyik ismerőse ajánlotta iskolánkat. Az interneten való információ keresőket általában megkérdezzük arról is, hogyan jutott el honlapunkhoz, amire a börzén kapott vagy az iskolában kihelyezett szórólap vagy az iskolai Facebook oldal a válasz.

6. TOVÁBBKÉPZÉS

Lehetőség szerint jelentkezek továbbképzésekre. Igaz, nekem még nem kellene a 7 évente szükséges kreditek. Viszont szeretek kimozdulni a megszokott

környezetből. Új ismeretségeket kötök és a tudásomat is fejleszttem. Szívesen járok IKT továbbképzésekre. A BGSZC és az Oktatási Hivatal pedagógiai napjain mindig részt veszek.

A 2018/19 tanévben a digitális témahéten három osztállyal is részt vettem. Kapcsolódásunk a matematikával, és a történelemmel volt. Vezetőfonalunk a pénz. Kezdtük a pengővel, majd a forinttal, végül a ma használt pénzzel zártuk. Videót néztünk, PPT diákkal dolgoztunk, csoportmunkát alkalmaztunk, okos telefonnal tankocka feladatokat oldottunk meg. Majd zárásként a csoportok prezentálták. Osztályonként az én részem 3 órát ölelt fel.

7. TERVEIM A JÖVŐRE

Őszintén bevallom, néha elgondolkodom, és inkább májusban, hogy közelebbi iskolát keresek, hogy ne kelljen ennyit utaznom. Az idei évben a HÍD program oktatása is tetézi, komolyan gondolkodom rajta. De nagy a dilemmám, hiszen nekem ez a 2. munkahelyem és nagyon jól érzem magam az iskolában. A szakoktató és a szakmai kollégákkal való kapcsolat felbecsülhetetlen. Segítjük egymást, problémáinkat megbeszéljük, tanácsalanság esetén konzultálunk.

A közgazdász tanár végzettségemmel, jövőre már érettségiztethetek. Nekem ez nagyon nagy elismerés, erre büszke vagyok. Kihívás, mert nem csináltam még ilyet, de izgatottan várom.

2019-ben jelentkeztem a minősítésre, szeretnék Pedagógus II. fokozatba lépni. Sajnos ezt a járvány miatt elhalasztották, de a felén már túl vagyok, a portfólióm fel lett töltve.

MELLÉKLETEK

Az üzleti levél – összefoglalás órán felhasznált eszközök, feladatlapok, illetve azok helyes megoldásai

1. sz. melléklet: Az üzleti levél részei – kártyák

A feladó cég adatai	A címzett adatai
Iktatószám	Ügyintéző
Hivatkozási szám	A levél szövege
Záró rész	Főrész

Fejrész

**A levél
tárgya**

Megszólítás

Csak figyelj!

Melléklet

Elköszönés

**Kelkezés
feltüntetése**

Csak figyelj!

Csak figyelj!

Csak figyelj!

2-8. sz. melléklet

Feladatlap – **megoldás**

*A feladatokat mindenki saját maga oldja meg. Füzet, könyv használható.
A menete: feladatmegoldás- ellenőrzés-következő feladat. Sorban haladunk!*

1. A kártyák megfelelő sorrendbe helyezése

Fejrész:

- A feladó cég adatai
- A címzett adatai
- Keltezés
- Iktatószám
- Ügyintéző
- Hivatkozási szám

Főrász:

- A levél tárgya
- Megszólítás
- Levél szövege

Záró rész:

- Elköszönés
- Aláírás
- Melléklet

2. Igaz (I) vagy hamis (H)? Hamis válasz esetén a jó megoldást szóban!

- 1.) Az üzleti levél terjedelme 2-2,5 oldal. **H**

- 2.) A főrész egész terjedelmét egy gondolatban írjuk le, nem kell külön bekezdésekre tagolni. **H**
- 3.) Magázó hangnemet válasszunk. **I**
- 4.) A szavakat célszerű ismétetni (a könnyebb megértés érdekében). **H**
- 5.) Ne vétsünk nyelvhelyességi, nyelvtani hibákat. **I**
- 6.) Könnyen áttekinthető legyen a levél. **I**
- 7.) A megfogalmazás: lényegre törő, tárgyyszerű, egyértelmű legyen. **I**

3. Egészítsd ki!

A kereskedelemben használatos levélfajták:

- A szerződést **előkészítő** levelek
- A szerződés **teljesítési** szakaszában előforduló levelek
- A szerződés **megszegésével** kapcsolatos levelek

4. Az alábbi levélmintákból hiányzik a tárgy megnevezése. Pótold!

Arany Bt. Kazincbarcika, Fő tér 3. 3700			
Maugli Játék-nagykereskedés		Kazincbarcika, 2010. október 21. Iktatószám: 139/10 Ügyintéző: Kiss Elemér Hivatkozási szám: 526/10 Ügyintézőjük: Nagy Richárd	
<u>Miskolc</u> Széchenyi út 45. 3525			
<u>Tárgy:</u>			
Tisztelt Ügyvezető Úr!			
Ajánlatukat kézhez vettük, feltételeiket elfogadjuk. Megrendelésünk a következő:			
Termék megnevezése	Megrendelt mennyiség	Egységár	Érték
WERT építőkocka	20 db	1.500 Ft	30.000 Ft
Comic fa autó	30 db	1.000 Ft	30.000 Ft
TimFa ügyességi játék	10 db	2.000 Ft	20.000 Ft
Összesen			80.000 Ft
Várjuk a megígért határidőn belül a kért szállítmányt. A számla végösszegét átutalással fogjuk kiegyenlíteni. Reméljük, üzleti kapcsolatunk tartós és eredményes lesz mindkettőnk számára.			
Tisztelettel			
Óvári János üzletvezető			

megrendelés

Arany Bt.
Kazincbarcika, Fő tér 3. 3700

Maugli Játék-nagykereskedés

Miskolc
Széchenyi út 45.
3525

Kazincbarcika, 2010. október 13.

Iktatószám: 125/10

Ügyintéző: Kiss Elemér

Tárgy:

Tisztelt Ügyvezető Úr/Asszony!

Szórólapjukról értesültünk arról, hogy fajték forgalmazásával is foglalkoznak. Üzletünkbe nemrég vezettük be ezen termékek árusítását a nagy érdeklődésre való tekintettel. Vevőink szeretik, keresik a természetes alapú játékokat. Választékunkat szeretnénk bővíteni az Önöktől vásárolt termékekkel is, ezért ajánlatot kérünk a következőkre:

Fa építőköcska	20 db
Fa autók	30 db
Fa ügyességi játékok	10 db

Kérjük, minél hamarabb küldjék el ajánlatukat, és tájékoztassanak a fizetési és szállítási feltételeikről. Bízunk sikeres, hosszú távú együttműködésünkben.

Tisztelettel

Óvári János
üzletvezető

ajánlatkérés

5. Állapítsa meg, hogy az alábbi mintamondatok melyik levéltípusban alkalmazhatók! Írja le a kijelölt helyre a levéltípus nevét!

A számla kézhezvételekor sajnálattal tapasztaltuk, hogy Önök a megállapodástól eltérően a terméket 10%-kal magasabb áron szerepeltetik. **számla kifogásolás**

Mivel eddig is elégedettek voltunk termékeik minőségével, kérjük, tegyenek ajánlatot legújabb termékeikről! **ajánlatkérés**

Kérem, tegyenek meg mindent, hogy a szállítmányt a lehető legrövidebb időn belül megkapjuk! **megrendelés**

A cikk iránti kereslet növekedése várható, így javasoljuk Önöknek, hogy haladéktalanul rendeljenek. **ajánlat**

Sajnálattal közöljük, hogy szállítójárművünk meghibásodása miatt az ígért szállítmányt két nappal később tudjuk csak leszállítani. **akadályközlő levél**

A leszállított termékek minőségi átvétele során a következő hibákat tapasztaltuk: **minőségi reklamáció**

Minőségi reklamációjukat megkaptuk, azt indokoltnak találtuk, a hibás termékeket haladéktalanul kicseréljük. **válasz reklamációra**

Ajánlatkérésükre hivatkozva közöljük. **ajánlat**

6. Tegye időrendi sorrendbe a következő levéltípusokat! Számozza be a felsoroltakat 1-7-ig!

LEVÉL TÍPUSA	SORREND
szállítási értesítés	5
megrendelés	3
ajánlatkérés	1
minőségi reklamáció	6
ajánlat	2
válasz a reklamációra	7
megrendelés visszaigazolása	4

7. Az alábbi táblázat hiányos. Pótolja a hiányzó részeket!

Levél típusa	Ki írja?	Kinek írja?	Tartalma
tájékoztató levél	vevő/eladó vállalkozás	vevő/eladó vállalkozás	a cég tájékoztatja a másik felet egy eseményről, változásról
ajánlatkérés	aki vásárolni szeretne	akitől szeretne vásárolni	érdeklődés bizonyos termékek, szolgáltatások iránt, információgyűjtés azok áráról, a vásárlás feltételeiről
ajánlat	aki eladni szeretne	akinek eladni szeretne	termékek, szolgáltatások ajánlása, az eladási ár, eladási feltételek ismertetése
megrendelés	vevő vállalkozás	szállító vállalkozásnak	a beszerezni kívánt termékek, szolgáltatások konkrét felsorolása, mely tartalmazza a beszerezni kívánt mennyiséget, a megállapodás szerinti feltételeket

megrendelés visszaigazolása	szállító vállalkozás	vevő vállalkozásnak	a szállító vállalkozás értesíti a vevő vállalkozást, hogy vállalja a megrendelés teljesítését a meghatározott feltételekkel
szállítási értesítés	szállító vállalkozás	vevő vállalkozásnak	a szállítás időpontjának közlése
teljesítési értesítés	szállító vállalkozás	vevő vállalkozásnak	a szállítmánnyal együtt érkezik, melléklete a szállítólevél vagy számla
akadályközlő levél	szállító vállalkozás	vevő vállalkozásnak	a szállító közli a vevővel, hogy nem tudja határidőre teljesíteni a megrendelést, későbbi határidőt jelöl ki
minőségi vagy mennyiségi reklamáció	vevő vállalkozás	szállító vállalkozásnak	a vevő közli a szállítóval az átvétel során feltárt mennyiségi eltéréseket és minőségi kifogásokat
számlakifogásolás	vevő vállalkozás	szállító vállalkozásnak	a vevő kifogásolja, hogy a szállító nem a megállapodásnak megfelelően készítette el a számlát
válasz a reklamációra	szállító vállalkozás	vevő vállalkozásnak	a szállító értesíti a vevőt a reklamáció elfogadásáról vagy elutasításáról

BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
Kereskedelmi, Vendéglátóipari,
és Idegenforgalmi Kar

Gyakorlati oktatás a BGSZC Terézvárosi
Kereskedelmi és Közgazdasági
szakgimnáziuma és szakközépiskolájában

Konzulens:
Popcsa Anna
Mesteroktató

Készítette:
Sinkovicz Melinda
Közgazdász tanár
Kereskedelem és
marketing
Levelező
2019

TARTALOM

1. BEVEZETÉS	3
2. A KUTATÁS CÉLJA, HIPOTÉZIS	4
2.1 A KUTATÁSI MÓDSZER	4
3. A MAGYAR SZAKKÉPZÉS TÖRTÉNETE	5
3.1.KERESKEDELEM TÖRTÉNETE	5
3.2 A SZAKOKTATÁS KIALAKULÁSA A XX-XXI SZÁZADBAN	8
3.2.1 DUÁLIS OKTATÁS	14
3.2.2 SZAKKÉPZÉS A CSEMEGE VÁLLALATNÁL	15
3.3 A SZAKKÉPZÉS JELENE	16
4. A TERÉZVÁROSI ISKOLA	17
4.1 TÖRTÉNETE	17
4.2 A 2019/2020 TANÉV	21
5. A GYAKORLATI KÉPZÉS JELENE	24
5.1 GYAKORLATI OKTATÁS JELEN HELYZETE AZ ELADÓI KÉPZÉSEN KERESZTÜL 24	
5.2 TANULÓSZERZŐDÉS	26
5.3 EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS	27
6. A KUTATÁS EREDMÉNYEI	28
6.1 TANULÓI KÉRDŐÍV	28
6.2 INTERJÚK A MUNKÁLTATÓKKAL	39
7. ÖSSZEGZÉS	42
MELLÉKLET	43
FELHASZNÁLT IRODALOM	47

*„Mondd el és elfelejtem;
mutasd meg és megjegyzem;
engedd, hogy csináljam és megértem.”
Kung Fu-Ce¹*

¹ ókori kínai bölcs

1. BEVEZETÉS

Az érettségi vizsgám után a menedzseri végzettségemmel a Julius Meinlnél helyezkedtem el, ahol 3 év után már tanulókkal foglalkoztam. Helyettesi kinevezéssel együtt szakoktató lettem a Flórán téri üzletközpont boltjában. Tanboltnak minősültünk, nagyon sok gyerekkel, felnőtt tanulóval megismertettük, talán meg is szeretettük a szakmát. Mindig is szerettem tanulókkal dolgozni, foglalkozni velük. Utána iskolában helyezkedtem el, és pár hónapja a gyakorlati oktatással foglalkozom, amire úgy gondolom, hogy „hazaérkeztem”. De sok problémával szembesülök, amit igyekszem megoldani.

A téma kiválasztásánál alapötletem volt, hogy a gyakorlati oktatásról fogok írni. Ismereteket szereztem, mint gazdasági szereplő alkalmazottja, illetve tanári oldalról szaktanárként, osztályfőnökként, vizsgáztatóként, versenyszakértőként és gyakorlati oktatásvezetőként. Ez utóbbinál a legfontosabb feladatomban, hogy gyakorlati helyet biztosítsak a tanulóinknak, ahol a legmegfelelőbb a gyakorlati képzés. A szakképzés kimenetele a vizsga. Nem mindegy, hogy azon hogyan teljesít a tanuló. Elvileg a gyakorlati helynek és az iskolának közösen kellene felkészíteni a tanulókat a szakmai vizsgára. Ezért is van úgy megszerkesztve a kerettantervük, hogy az elméleti oktatás mellett nagyon nagy hangsúlyt kap a gyakorlati képzőhelyen eltöltött gyakorlat. Például az eladók esetében az elméleti képzés 30% és a gyakorlati képzés 70%.

A kereskedelem és a szakoktatás, illetve duális oktatás történetének bemutatásában párhuzamot vonok majd az előző munkahelyem sajátosságaival.

2. A KUTATÁS CÉLJA, HIPOTÉZIS

A szakdolgozatomban a szakképzés bemutatása után a saját iskolámon keresztül kitérek a gyakorlati munkahelyek bemutatására tanulói és képzőhely oldalról is. A kapott eredményeket elemzem, majd összegzem.

Szakdolgozatom célja, hogy alátámasszam a feltételezéseimet a gyakorlati képzőhelyekről.

Hipotéziseim a következők:

H1: A szakképző iskola tananyagtartalma nem teljesen a jelenleg elvárt munkaerő piaci felkészültséget biztosítja

H2: Az iskolákra nagyobb szerep hárul a gyakorlati vizsgákra való felkészítésben, mint a gyakorlati helyre

Célom szerint az összegzéssel rámutatok az esetleges szükséges változtatásokra.

2.1 A KUTATÁSI MÓDSZER

A kutatásom során elsősorban primer kutatást végzek a tanulók körében. Feltérképezem, hogy mennyire ismerik a gyakorlati helyüket, gyakorlati oktatójukat. Mennyire tudják a szakmát elsajátítani, a szakmai vizsgára milyen segítséget kapnak, illetve megkérdezem őket a jövőbeni terveikről. A kérdőívet internet segítségével 108 tanulóval töltöttem ki. Jelenleg nálunk ők töltik a szorgalmi időszakban a szakmai gyakorlatukat. Négy cég képviselőjével mélyinterjút készíték irányított kérdések segítségével. Szekunder kutatásként bemutatom az általam olvasott tanulmányokat, szakirodalmat, kiadványokat.

3. A MAGYAR SZAKKÉPZÉS TÖRTÉNETE

3.1. KERESKEDELEM TÖRTÉNETE

Iskolánkhoz szorosan kapcsolódik a kereskedelem, hiszen fő profilunk a kereskedő és az eladó képzés. Az alábbiakban felvázolom a kereskedelem kialakulásának fontosabb lépéseit, részletesebben a magyarországi fejlődést a 19. századtól konkrét példán keresztül, az előző munkahelyem fejlődésével. A világ kereskedelmének változásai is történelmi korokhoz köthetők.

Az őskorban az ősközösségi társadalom életét a közös termelés jellemezte. Saját maguk megtermelték, előállították, amire szükségük lehetett. Később nemcsak saját szükségletükre, hanem másoknak is termeltek, ugyanakkor szükségük volt a mások által előállított javakra is. Ezzel kialakult a cserekereskedelem. Főleg kőeszközöket, kagylókat, edényeket cseréltek.

Az ókorban már megkülönböztetjük a lokális kereskedelmet, ahol kis területen, belső munkamegosztásból adódik, illetve a távolsági kereskedelmet, amely a természeti különbségek során jött létre. A kereskedelem központja a Földközi-tenger keleti medencéje volt. A hajó, mint kereskedelmi szimbólum, a mai napig érvényes. A nagy távolságokat áthidaló kereskedelem útvonalai állandósultak. Emiatt egy-egy jelentős kereskedelmi utat neveztek el arról a fő árucikkről, amelyet rajta szállítottak. Így kapta nevét például a borostyánkő lelőhelyéről a Borostyánkő út.

A középkor első évszázadaiban (népvándorlások, járványok, önellátás miatt) a kereskedelem hanyatlott, a 11-15. században ismét fellendült. Kézművesek és kereskedők telepedtek le a városokban. Létrehozták az első szakmai érdekvédelmi szervezeteket. A kereskedelem rendszeres tevékenységgé vált.

Az újkorban fejlődik a hajózás, nagy földrajzi felfedezések - Amerika felfedezése-kora, gyarmatbirodalmakat építenek ki. Az első ipari forradalom ideje- eredménye: gőzenergia, gépek, gyáripar fejlődése, tömegtermelés kialakulása-. Második ipari forradalom: elektromos energia feltalálása, járműgyártás, közlekedés rohamos fejlődése. Ez mind hozzájárult a kereskedelem fejlődéséhez. Az áru kínálat bővül, a forgalmazott árumennyiség növekszik, különválnak a kis-és nagykereskedelem, szakosodik a kereskedelem, ez azt jelenti, hogy egy-egy bolt egy árucsoportot forgalmaz.

A századfordulóra Magyarországon a modernizáció volt a jellemző. Alapvetően agrárjellegű volt az ország, de már az iparosodás is megvetette a gyökereit. Befolyásolta ezt az urbanizálódás. A kereskedelmi tevékenység elsősorban a városokban volt a jellemző, első helyen a főváros állt. A kereskedelmi formák a gazdasági és társadalmi igények szerint fokozatosan változott. Jelentős volt az élelmiszer kereskedelem, az árusításra vásárcsarnokokat építettek fel és nyitottak meg. Több európai országban működtek áruházak, nálunk Budapesten 1911-ben nyitotta meg a kapuit a Párisi Nagy áruház. Vidéken, kiemelten az Alföldön a kereskedelem fejlődését a mezőgazdaság árutermelése jellemezte.

Az I. világháborúban a kereskedelmi fejlődés visszaszorult, majd utána a területi változások következtében egy csapásra megváltozott a gazdaság jellege. Budapest kereskedelmi részaránya is majdnem kétszerese lett a háború előtti időszakhoz képest.

A 19. század közepén a fejlettebb országokban megindult a vállalatformák kialakulása. A századfordulón Budapesten is üzletet nyitott az osztrák Julius Meinl cég, amelyik később, 1919-ben részvénytársasággá alakult. Magyarországon is megjelentek az új kereskedelmi formák képviselői, nálunk a fogyasztási szövetkezeti forma volt a legnépszerűbb. Megjelentek és terjeszkedtek a fiókhálózatos vállalatok (Corvin áruház) A Julius Meinl igazodott a befogadó országhoz, így került 1930-ban a cég nevéhez a „Meinl Gyula” felirat.

A II. világháború az elsónél is jobban korlátozta a kereskedelmi tevékenységeket. A háború utolsó évében az ország hadszíntérré vált, amely átmeneti szüneteltetést is eredményezhetett.

II. világháború után még ennél is jobban visszaesett a kereskedelem és az ipar. A Szovjetunió behatása; a KGST országok ipari felosztása; a magánkereskedelem visszazorítása; energiahordozók, félkész termékek forgalmának állami szabályozása mind hatással voltak a Magyarország kereskedelmi ágazatának 1910-es év szintjére való visszaesésére. 1960 évektől kezdődött meg a kereskedelem fejlődése újból Magyarországon. Új üzlettipusok jelentek meg (szupermarketek), új kiszolgálási formákkal. (Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, 2020)

1945-ben a magyarországi Meinl boltok a döntések hatására, és mint német birodalom vagyona, a megszálló szovjet állam tulajdona lett. 1947-ben az államszerződés aláírása után magyar állami tulajdon lett, 1949-től a KÖZÉRT vállalatok üzemeltették, 1953-ban átkerült a Csemege Vállalatok üzlethálózatába.

„1949 végére a nagykereskedelem államosítása befejeződött. Az 1950-52-ben végrehajtott decentralizáló időszakát a vállalatok többszöri átszervezése, szétválasztása és egységesítése jellemezte. Időközben kapta meg a magyar állam a Meinel-boltokat: 1952 októberében és több KÖZÉRT boltegység, továbbá a már 1948 végén átvett Fiumei Kávébehozatali Társaság boltjai, valamint az éjjel-nappal árusító Közért Áruház egyesítésével hozták létre a Csemege Élelmiszerkereskedelmi Vállalatot” (S. Nagy Anikó: A kereskedelem története 1994, p 112)

1960 után több változás és a modernizáció is jellemezte a kereskedelmet. Új bolttípusok jelentek meg, a szupermarketek. Változott a kiszolgálási forma, megismerhettük az önkiszolgálást, új technológiákat vezettek be. 1990-ben a politikai rendszerváltás elindította a piacgazdaság megvalósításának a feltételeit. A privatizációban a magyar vállalkozások mellett megjelent a külföldi tőke is. 1991. június 17-én a privatizációval megalakul a Csemege Julius Meinel Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság, 51%-os tulajdoni többséggel. 1994-ben 200 üzlettel rendelkezett a vállalat.

„LouiseDelhaize nem sokkal a rendszerváltás után felkerekedett, hogy tájékozódjon a Kelet-Európában éppen akkor privatizálásra váró kereskedelmi vállalatok kínálatát illetően. A vizsgálódás eredményeként vásárolták meg Magyarországon 1993-ban az akkori Duna Fűszért Rt-t, amelynek kereskedői arculatát megváltoztatva, de infrastruktúráját felhasználva indították meg 1994-ben a magyar Profi láncot. A tulajdonos-főnök a következőre szánta el magát: szerződést írt alá az osztrák Julius Meinel International céggel, annak 176 magyarországi Csemege boltjának és Jééé diszkontjának megvásárlásáról” (HVG, 1999. július 3. p30) A boltokat átnevezte: a kisebb egységek a „Smatch”, a nagyobbak pedig a „Match” nevet kapták meg.

Sajnos 1999-ben eladta a boltokat, a részvények 98,4%-át a LoisDelhaize csoport vásárolta meg. A „sajnos” szót azért használtam, mert üzleteit 2012-2013 során eladta, illetve bezárta. Az utolsó magyarországi Match 2013. június 4-én zárt be a Duna Plaza bevásárlóközpontban. A kereskedelmi kamara jelentősége is megnőtt a kereskedelmi tevékenységekben.

A mai kereskedelem rohamosan fejlődik. Új szintérre lépett az e-kereskedelem, webáruházak, és az ehhez kapcsolódó modern fizetési módok. Szüksége van a munkaerőpiacnak megfelelően képzett szakemberekre.

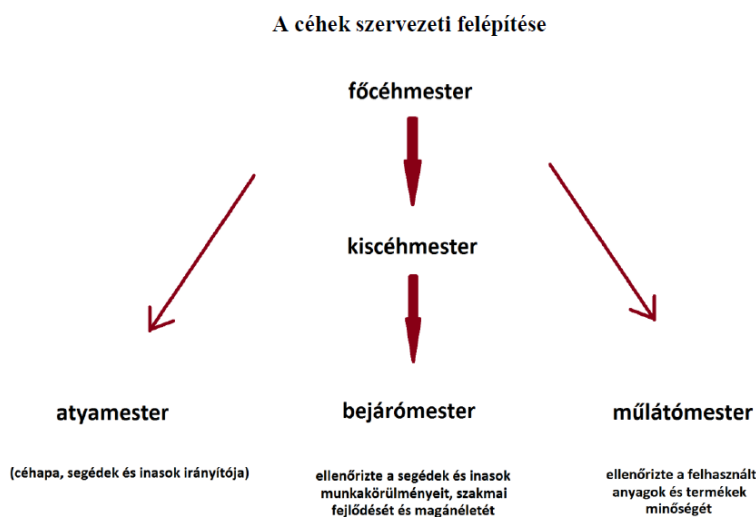
3.2 A SZAKOKTATÁS KIALAKULÁSA A XX-XXI SZÁZADBAN

A szakképzés szinte egyidős az emberiség történetével. Már az ókorban is magas szintű volt a kézművesipar az emlékek alapján. A városok kialakulásával, fejlődésével megjelentek a városi iskolák. Az ókorban is fontos volt a kereskedelmi tevékenységet végzőknek az írásbeliség, számolás, hiszen már akkor is adóztak, vagyonukat ki kellett tudni számolniuk. A középkori kereskedelmi iskolák megismertetik a tanulókkal az új eszközöket.

Schak B. (1930) szerint a kereskedelmi szakoktatást egészen a 14. századig visszavezethető, alapja az élénk kereskedelem és fejlődő, bővülő gazdasági élet. A legrégebbi kereskedelmi könyv 1174-ben Damaszkuszban jelent meg. Ebben lehet olvasni a kereskedelem szépségeiről, a csalókról, a jó és rossz árukról, áruismeretről.

A szakképzés kezdetének a céheket kialakulását is tekinthetjük, amelyek a 12 században jöttek létre. A céhek elsősorban iparosok, kézművesek és kereskedők érdekvédelmi társulásai. Ezen belül valósult meg az ipari és kereskedőtanoncok oktatása. Hosszú évszázadokon át működtek.

Szervezetüket, főbb feladataikat az alábbi ábra szemlélteti:

1. ábra: a céhek szervezeti felépítése
forrás: http://mek.oszk.hu/14600/14688/pdf/14688_05.pdf

Hazánkban 1872-ig tartott a virágzásuk, az ipartörvény szüntette meg őket. A tőkés termelés, nagyüzemek megjelenése megingatta a rendszerüket. A fent említett törvény megszüntette a céheket, a kisiparosokra bízta a tanoncok gyakorlati

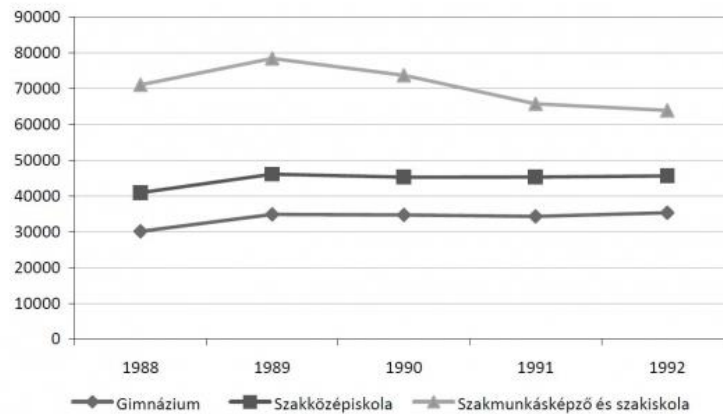
képzését, ezen kívül munka után esti iskolába kellett járniuk. Nyugat Európában már a XVII. században a céheket felváltották a manufaktúrák, a szakképzés pedig az iskolákba került át. A céhek gyakorlatot tudtak mutatni, de elméleti ismereteket nem tudtak nyújtani.

1868-ban Eötvös József bevezette a népoktatási törvénnyel az iskolarendszerű, kötelező oktatást. Eszerint minden 6-12 éves gyermek részesült népi oktatásban, ennek elmulasztását büntették. A jelentősebb iskolaalapítási hullám hazánkban az 1890-es évekre vezethető vissza. A gyakorlati képzést nagyobb gyárakhoz, üzemekhez, nevesebb mesterekhez szervezik ki. Az iskolában csak az elméleti oktatásban részesülnek, az iskolának nem kell műhelyeket kialakítani. Láthatjuk, hogy már itt is megjelenik a duális szakképzési rendszer. Több kritika is éri a szakképzést. Az iparosok, kisüzemek nem rendelkeztek megfelelő technológiával, gépekkel, szakismerettel, eltérő színvonalon folyt az oktatás, így a tanulók munkapiaci értéke nem volt egységes. Így a szakiskolai képzést átszervezték, a gyakorlati oktatásért az iskola lett a felelős, de a helyi ipari körök hatása sem szűnt meg. Az iskola felügyelő bizottságának továbbra is a tagjai maradtak, szerveztek üzem-és gyárlátogatásokat. Újabb kritikát kaptak, mert nagy mennyiségű elméleti tudást szereztek a tanulók, de a gyakorlati tudásuk hiányos volt.

1945-ben, a háború után a szakképzés hároméves állami szakmunkásképzésben folyt, továbbtanulásra lehetőség volt a szakmunkások középiskolájában, ahol szakközépiskolai érettségit lehetett szerezni.

1965-ös oktatási reformig lehetőség volt a magasabb végzettségű technikai képesítés megszerzésére, 4 év alatt. A helyüket a szakközépiskolák vették át. A szakközépiskolásoknak a szakmunkáséhoz viszonyítva alacsonyabb volt a gyakorlati tudásuk, ez a munkaerő piacon hátrányt jelentett. Továbbtanulásukat megnehezítette, hogy a szakközépiskolai érettségi alacsonyabb követelményeken alapult. Látható, hogy a szakközépiskola meg sem közelítette a technikai végzettséget.

Az általános iskola befejezését követően középfokon továbbtanulók megoszlása iskolatípus szerint, 1988–1992

Forrás: Statisztikai tájékoztató (1993), Középfokú oktatás 1992/93, Művelődési és Közoktatási Minisztérium

2. ábra: a középfokon továbbtanulók megoszlása 1988-1992 között

Látható, hogy a szakmunkásképző és szakiskolába jelentkező tanulók 1988-ról 1992-re közel 11,4%-kal csökkent, míg a szakközépiskolába és gimnáziumba valamennyire többen jelentkeztek.

1990-es évek jellemzői: Az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) bevezetése jelentős lépés volt, mert tartalmazta az állam által elismert szakképesítéseket. A szakképesítések jelentős részét csak érettségi után, illetve a 10. évfolyam befejezése után lehet megszerezni. Kimeneti szabályozás egységes lett a szakmai és vizsgáztatási követelményrendszer (SZVK). A 9-10. évfolyamon mindegyik iskolatípusban a Nemzeti Alaptanterv szerint közismereti képzés folyt. A szakközépiskolai és a gimnáziumi érettségi azonos lett. A tankötelezettség korhatárát 16 évről 18 évre emelték. Az első szakma megszerzése 23 éves kor alatt nappali tagozaton ingyenes – ez növelte a gimnáziumba iratkozók számát. Viszont a gimnáziumi tanárok nem tudták bemutatni az OKJ képzés lehetőségeit, a pályaorientáció nem épült be az iskolai képzésbe. Az iskolák közötti átjárhatóság nem volt lehetséges. A szakiskola megítélése, színvonal folyamatosan romlott. Hatalmas a 9. évfolyamon a lemorzsolódás. A gazdaság szereplői folyamatosan kritizálták a hiányokat, a gyakorlat nem feltétlenül munkahelyi körülmények között zajlott. 2007/08 tanévben vezették be a modulképzést. Az addigi szakmai képzéseknél nem volt lehetőség a régebbi vizsgák beszámítására, így tulajdonképpen egy új szakma megszerzésénél, még ha ezek a szakmák azonos szakmacsoportba is tartoztak, újra kellett mindent tanulnia és újra kellett mindenből

vizsgáznia a képzésre jelentkezőnek. A modul az oktatás folyamatában is részegységet jelent, olyan önmagában is önálló oktatási egység - egységes képzési céllal, tananyagtartalommal, követelményrendszerrel - amely bár önállóan kezelhető rész, a különböző képzési programokba beilleszthető. A moduláris rendszerben egy-egy szakma ismeretanyagát, úgynevezett modulokra, vagyis egységekre bontották. Ezek az egységek, előfordul, hogy több szakmában is ugyanazok, azonos ismeretanyagot tartalmaznak. Egy szakma követelménymodulból áll. Ez az új struktúra lehetővé teszi a szakmák közötti átjárhatóságot, vagyis, ha egy tanuló levizsgázott a szakmájához szükséges modulokból, akkor a későbbiekben, ha új szakmát szeretne tanulni a szakképesítési csoporton belül, csak az új modulokból kell vizsgát tennie. Így a képzés során kiszűrhetők a felesleges párhuzamosságok, átfedések, a szakképzésben résztvevő tanuló előzetes tudása, szakmai tapasztalata a későbbiekben beszámítható. A modulok értékének - attól függetlenül, hogy nappali, esti, vagy levelezős képzésben vesz részt valaki - azonosnak kell lennie. A modulrendszerű képzésnél tehát csak szakmacsoportokban lehet gondolkodni.

2008-ban megalakulnak a Térségi Integrált Szakképző Központok (TISZK) Mit jelent a név? **Térségi** – regionális szervezet, egy szűkebb földrajzi területet ölel fel. **Integrált** – több középiskola működését fogja össze. **Szakképző** – célja a szakképzés megújítás. **Központ** – egy csúcstechnológiával rendelkező központi képzőhely jön létre. Egy állandóan változó tanulási és képzési kínálatnak és igénylésnek találkozási helye, azaz a képzési és munkaerő piaci közélet logisztikai központja. **Eredmény:** a két piac bizonytalanságából fogant meg a gazdaság és az oktatás közös gyermeke: a TISZK, mint kompetencia alapú szolgáltatást és munkaerő piaci igényt közelítő szervezet. **Mi indokolta a TISZK-ek létrehozását?** Mindenekelőtt a magyar szakképzési rendszer megújításának igénye a működő európai szakképzési modellek eredményeinek átvételével. Ezek a korszerűen felszerelt és naprakész tudást közvetítő gyakorlóhelyek a munkavállalók esélyegyenlőségének növelését célozzák meg a hazai és az európai munkaerő piacon. Közvetlenebb a kapcsolat a munkáltatókkal, és a munkáltatók igényeihez gyorsabb és rugalmasabb az alkalmazkodás. A szakképzésben az azonnal hasznosítható szakmai tudás megszerzését biztosíthatja rövid idejű képzésekkel, valamint a folyamatos egyéni megújulás és fejlődés (Life Long Learning) képességének kialakításával. A létrehozás közvetlen lehetőségét a Humánerőforrás Fejlesztési Operatív Program

pályázatainak (3.2.2 és 4.1.1) megjelentetése biztosította a Nemzeti Fejlesztési Terv I. részében, régióként 2-2, összesen 16 TISZK létrehozása, és Budapesten 2. TISZK-ek rövid ideig működtek. Az önkormányzati fenntartású szakképző iskolák állami fenntartásba vétele a térségi integrált szakképző központok, azaz a TISZK-ek sorsát is befolyásolja. Az átvétel lebonyolításának alapelve, hogy uniós támogatást ne legyen szükséges az átalakulás miatt visszafizetni, illetve ne kerüljön veszélybe a felhasznált források elszámolhatósága, miközben a hazai vagy uniós forrásból megvalósult szellemi, szervezeti és infrastrukturális fejlesztések maradéktalanul megmaradjanak a szakképzési feladatellátás szolgálatában. A jogfolytonos átalakulás előkészítése és végrehajtása során mind az átadó, mind az átvevő szervek osztoznak a felelősségben. Figyelembe kell továbbá venni azt is, hogy az állami fenntartásba vétel során sem az állam, sem az állami intézményfenntartó nem szerez tulajdonjogot, csupán vagyongazdálkodási vagy ingyenes használati jogot. (NIVE.hu, 2020.)

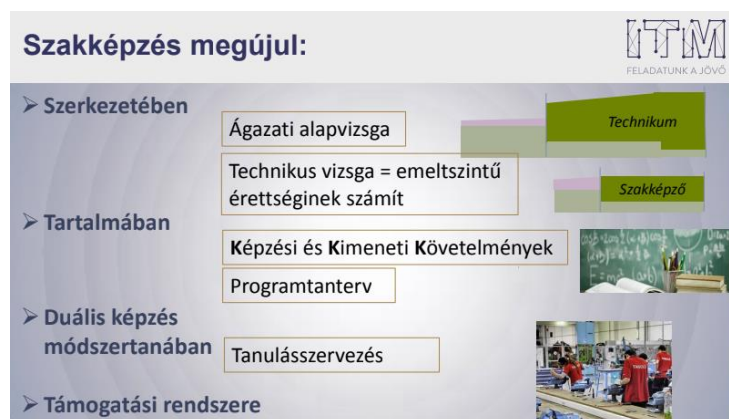
A TISZK-ek átalakulása után az iskolák számos fenntartóhoz kerülnek., később szakképző iskolák a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) kerülnek. Sajnos ez az iskolák számára nem volt megfelelő. 2015-től a Nemzetgazdasági Minisztérium lett a szakképző iskolák fenntartója, az év közepén 44 szakképzési centrum jön létre. A centrumok és tagintézmények a szakképzés minőségének javítására nagyobb autonómiát kaptak.

„2015. július 1-től az országban 44 szakképzési centrum alakult, ebből Budapesten 5, egyike a jelenleg 21 tagintézményt tömörítő Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum. Az új működtetési rendszert a szakképzési intézmények hatékonyabb, összehangoltabb működésének elősegítésére és a gazdasági-piaci szereplők képzési igényeinek gyorsabb és rugalmasabb kielégítésére hozta létre a Nemzetgazdasági Minisztérium. Az új rendszerben a szakképzési centrumok gazdálkodási és szakmai önállóságot, a tagintézmények részleges gazdálkodási önállóságot kapnak. A szakképzési centrum fő feladataként a szakközépiskolai és szakiskolai nevelést-oktatást, HÍD programok keretében folyó képzést folytat, nappali, esti formában felnőttoktatást, valamint kollégiumi nevelést is ellát.” (BGSZC.hu, 2020)

A 4. tanévet indítottuk úgy, hogy a fenntartónk a Nemzetgazdasági Minisztérium. Nagyon nagy változás a KLIK után. Fejlesztnek, finanszíroznak, odafigyelnek.

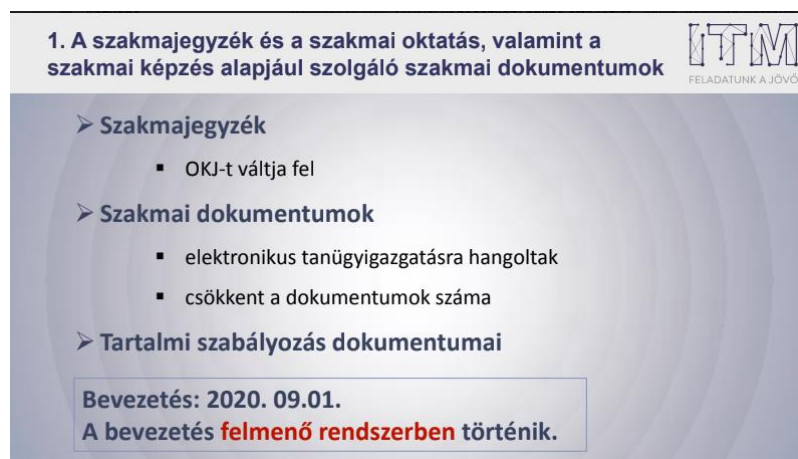
Mi lesz a jövő? A Szakképzés 2020. július 1-től megújul. Újabb változás, változtatás a minőségi szakképzés biztosítására a munkaerő piac felé. Az oktató feladata, hogy a tanulóban fejlessze a munkaerőpiac által igényelt kompetenciákat: önállóság, kreativitás, problémamegoldás, csapatmunka, felelősségvállalás, érzelmi intelligencia, rugalmasság.

Az alábbi 2 ábrával szemléltetném a terveket:

3. ábra: tervek a szakképzés megújítására
forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu,2020>

Megújul a szakképzés a szerkezetében, a tanulók ágazati alapvizsgát tesznek, ez eldönti a tovább menetelüket. Visszatér az annak idején nagy elismerésnek örvendő technikum, amely alapján az 5. év végén emeltszintű érettségit szerezhetnek a tanulók szakmai tantárgyból, így lehetőségük lesz a felsőoktatásban továbbtanulni. A Szakmai és vizsgakövetelményeket felváltja a Képzési és Kimeneti Követelmények. A duális képzés módszertanában helyet kap a tanulásszervezés. Változik a tanulók támogatási rendszere, ösztöndíjakban, gyakorlaton kapott díjazásban.

4. ábra: tervezett változások a szakmai képzés dokumentumai kapcsán
forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu,2020>

Az OKJ-t felváltja a szakmajegyzék, a dokumentumok száma csökken, illetve elektronikusak lesznek. Tartalmi szabályozás dokumentumai is változnak.

Ennyit tudunk egyelőre, tartamilag még nem tudjuk, hogy mi a változás, folyamatosan töltik a honlapot.

3.2.1 DUÁLIS OKTATÁS

A duális képzés lényege, hogy az elméleti oktatás az iskolákban folyik, a gyakorlati képzés vállalatoknál, üzemekben. Ez a képzésforma az iskola és a munkaerőpiac szorosabb összekapcsolódását eredményezi, ugyanis az eltöltött évek alatt a tanuló piacképes tudásra tesz szert.

A magyar közoktatási intézményrendszer az óvodai nevelés, illetve az általános és középfokú nevelési-oktatási intézmények egymásra épülése. E rendszer célja, hogy a gyermeket felruházza az alap-, illetve középfokú műveltséggel, és elsajátíttassa vele a társadalom számára elfogadott viselkedési normákat. Az óvodai nevelésben, az iskolai nevelésben-oktatásban való részvétel nemcsak jog, hanem kötelesség is. A közoktatási törvény és rendeletei szabályozzák, hogy minden gyerek tanköteles, illetve ennek időtartalmát, teljesítésének a formáit. A gyermek, ha az iskolába járás fejlettségét eléri, abban az évben válik tankötelessé, amikor a 6. életévét augusztus 31-ig betölti. A tankötelezettség jelenleg annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló betölti a 16. életévét.

A tanköteles korú gyermekről a lakóhelyén illetékes jegyző nyilvántartást vezet, figyelemmel kíséri a tankötelezettség teljesítését. Ennek a leggyakoribb formája a mindennapos iskolába járás. A nappali rendszerű iskolába járásnak megvannak a szabályai, amelyeket a tanuló, a szülő az adott intézményrendszerben megismerhet. Amennyiben a szülő nem tesz eleget a kötelezettségének, a jegyző bejelentésre vagy hivatalból elrendeli a tankötelezettség teljesítését.

Ez alatt az idő alatt, ha a szakképzettséget választja a továbbtanulásnak, akkor már a fele utat megtette a szakképesítésének megszerzésére.

3.2.2 SZAKKÉPZÉS A CSEMEGE VÁLLALATNÁL

Az alábbiakban történelmi betekintést nyerhetünk a Csemege vállalat duális oktatásába 1987-től:

1987. A Vállalatlépéseket tett a saját tanulóképzés feltételeinek a megteremtése érdekében, megszűnt a gyakorlati oktatás régi rendszere. A boltokban úgynevezett munkaoktatást vezettek be, ahol a boltvezető-helyettes szakoktató vezeti, felügyeli az oktatást. (A boltvezetőhelyettes-szakoktatók legalább érettségivel és minimum 5 év szakmai gyakorlattal rendelkeznek.) Az iskolákban nincs szakoktató, nincs a szakmunkásképzésért felelős gyakorlatioktatás-vezető sem. Mind a személyi, mind a tárgyi feltételeket az a gazdálkodó szervezet biztosítja, amely az iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján a tanulókat foglalkoztatja. A tanuló képzéséért ugyanakkor az iskolafelelős, mert a tanuló az iskolánál áll tanulói jogviszonyban. Az egységekben a gyakorlati képzés irányítását, ellenőrzését vezető szakoktató/vállalati/ végzi. A privatizáció során Csemege Julius Meinl Rt-vé alakult vállalat tovább folytatta a tanulók képzésével kapcsolatos tevékenységet. A megújult bolthálózat a korábbinál nagyobb áruválaszték, jobb lehetőséget biztosít a tanulásra.

„A szakképzés az iskola indulásától kezdődően a duális képzés kerete között valósult meg, iskolánk az elméleti képzést folytatta, a szakmai gyakorlati képzés feladatát együttműködési szerződések alapján kereskedelmi vállalatok, kiemelten a Csemege Julius Meinl Kereskedelmi Rt., valamint az Alfa Nagykereskedelmi Rt. látták el, a szükséges képzési feltételek biztosításával” (Varga István Évkönyv 2002, p20)

1998- NAT (Nemzeti Alap Tanterv) bevezetése: 9-10. osztály elvégzése után kerülnek a vállalathoz a tanulók. A korszerűsített tartalmú – hagyományos óratervű képzés 2000/2001-es tanévben kifutott.

2002- Már csak a Varga István Kereskedelmi Szakközépiskola tanulóit oktatja kabinetfoglalkozásban a szakoktató.

2009- Az utolsó évfolyam oktatása, mert a BeTISZK megalakulásával teljesen átvette a szakoktatást.

3.3 A SZAKKÉPZÉS JELENE

A BETISZK azóta megszűnt, mint ahogy a Csemege Vállalat is. A mai magyar szakképzés az elmúlt évek jelentős fejlesztései és átalakítási lépései ellenére még mindig komoly strukturális és minőségi problémákkal küzd. Ez részben az infrastruktúra területi egyenlőtlenségeivel, részben a képzési rendszer elaprózottságával, a már megszerzett tudás elismertetésének nehézségeivel, továbbá a modern szakképzéshez szükséges technológiai fejlesztések elmaradásával függ össze. Különösen problematikus azoknak a tanulóknak a piacképes szakképzettséghez juttatása, akik munkaerő piaci szempontból hátrányos régiókban élnek, illetve akik az alapfokú képzés éveit kudarc sorozatként élték meg és az önálló tanulás képességét nem tudták elsajátítani. A szakmai képzések túlságosan elméletiek, túl hosszú ideig tartanak, kevés és hiányosak a gyakorlati ismeretek, jelentős az iskolai lemorzsolódás. A fiatal munkavállalók motivációja és munkaerő piaci kompetenciái is alacsony szintűek, az iskolai képzések utáni folyamatos tanulás nem általános. Az életpálya módosításra a munkavállalók nincsenek felkészülve, a veszélyeztetett csoportok tartósan szorulnak ki a munkaerőpiacról és visszatérésük nehéz. Az iskolarendszerű szakképzési intézményrendszer fenntartói alapvetően a Szakképzési Centrumok.

4. A TERÉZVÁROSI ISKOLA

4.1 TÖRTÉNETE

Az iskola 1880-ban épült elemi iskola céljára és 1932-ig így is működött. 1932 szeptemberétől már Budapest Székesfővárosi VI. Kerületi Szondi Utcai Községi Iparosstanonc Iskola a neve, és autószerelő, órás, látszerész és géplakatos mesterséget lehetett itt tanulni. Nemcsak szakmunkásképző iskola, hanem diákcotthon is – akkori nevén tanoncotthon – 1933/34-es tanévben 1630 beiratkozott tanulója volt. „A tanoncotthont 1933 szeptemberében nyitották meg. A tanoncotthonban 1 nagy, 32 személyes hálóterem, 1 kisebb, 12 személyes hálóterem, 1 nappali és étkezőterem, 1 négyágyas betegszoba, 1 fürdőszoba és a szükséges mellékhelyiség állt a bentlakó tanoncok rendelkezésére. A tanoncotthon az iskolaépület Bajnok utcai szárnyán a 2. emeleten volt, kivéve a betegszobát, mely az első emeletre került. A tanoncotthont az iskola többi helyiségétől üvegfal választotta el. A zárt folyosón voltak a tanulók szekrényei.”

Iskolánkat a Fővárosi Tanács 1979 augusztusában alapította Élelmiszerkereskedelmi Szakmunkásképző Iskola néven. Az ideálisnak nem nevezhető tárgyi feltételek, a technikai felszereltség hiányosságai ellenére az iskola falai között hamarosan pezsgő élet bontakozott ki. Az iskola tanulói sorában a főváros környékéről bejáró diákok (főként leányok) voltak többségben.

1982 februárjában az intézmény vezetése megalapította a „Rónai Sándor-díjat”, ezzel egy újabb tanulókat, tanárokat eredményesebb munkára ösztönző hagyományt indított el. Az alapítással egyidejűleg a vezetés döntött a díj fokozatairól

1984. október 14. Az iskola Rónai Sándor nevét vette fel. Az új művelődési, kulturális kezdeményezések az intézmény életét végigkísérő, színesítő tradíciókat alakítottak ki.

A rendszerváltás iskolánk számára is gyökeresen új helyzetet teremtett. A gazdasági szerkezetváltás, illetve a privatizáció során a szakmunkásképzést eddig anyagilag is támogató, tanulóinkat boltjaikban oktató és alkalmazó kereskedelmi nagyvállalatok szűntek meg, helyükbe a külföldi befektetők által felvásárolt és racionalizált, valamint a hazai magánvállalkozók által alapított kereskedelmi egységek léptek, amelyek már sokkal kisebb tanulói létszámot igényeltek.

A gyakorlati munkahelyek számának csökkenése mellett egyre kevesebb lett az oktatói kabinet is, a szakmai tananyagtartalom elavult. Tanáraink a napi szakirodalom tanulmányozása mellett rendszeresen továbbképzésben vettek részt. Legtöbb tanuló a CBA-ÜZLETLÁNC boltjaiban (magánvállalkozók részvénytársasága) nyert elhelyezést, de sokan gyakorolnak, illetve dolgoznak külföldi tulajdonban lévő üzletekben is

Ezek az üzletek, modern technikai berendezésekkel felszerelt bevásárló centrumok – megújult szakképzést igényelnek. Az új igényeknek 1989-től újonnan megválasztott igazgató irányításával egy új összetételű és szemléletű iskolavezetés igyekezett megfelelni. Fejlesztési elképzeléseik a társadalmi-gazdasági és oktatáspolitikai változásokkal összhangban alakultak.

Létre kellett hozni egy olyan új képzési formát, amely a szorgalmi idő alatt kevesebb gyakorlati foglalkozást igényel, jobban megfelel a szakoktatás iránt támasztott új társadalmi, szülői elvárásoknak, egyben kiindulópontjául szolgálhat egy hosszú távú iskolai szerkezetváltásnak.

1990-ben sor került az integrált kereskedelmi szakközépiskola indítására két osztállyal. A kísérlet célszerűségét egyrészt a menet közbeni szelekció lehetősége adta (a tanulók két évig szakközépiskolai alapozó képzésben vettek részt, majd a II. évfolyam végén szakmunkásvizsgát tettek, tanulmányi eredményük alapján képzésüket szakmunkás, illetve a legjobbak szakközépiskolai ágon folytathatták); másrészt lehetővé vált az érettségi megszerzését követően az 5. évfolyamon a technikusképzés bevezetése, amely a korszerű kereskedelmi ismereteken (marketing, reklám, számítógépes könyvelés stb.) túl nyelvi érettségit, illetve nyelvvizsgát is ad.

1991-ben iskolánk kezdeményezésére a Munkaügyi Minisztériummal és az NSZI-vel közösen hozzáálltunk a kereskedelmi szakmunkásképzés korszerűsítéséhez. Ennek eredményeként jött létre iskolánkban az élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő szakma. Indításához szükséges tantervek, tankönyvek, gyakorlati képzési modulok kidolgozásában iskolánk szakmai és gyakorlati oktatói vettek részt.

1991-ben iskolánk bekapcsolódott a munkaerő piaci képzésbe is, saját kidolgozású ABC eladói oktatóprogram alapján. Erre a képzési formára csak a 16. életévüket betöltött tanulók jelentkezhettek és egy év alatt szerezhették meg képesítésüket.

1992-től a még szélesebb körű elhelyezkedést segítve a jobb képességű tanulók a pénztárgép-kezelői képesítést is megszerezhették az iskola saját oktatóprogramja alapján. Az intézmény biztosította számukra a szükséges gyakorlati képzést is.

1995-ben tanulói, illetve szülői kezdeményezésre az iskola vezetése megszervezte és elindította a szakmunkások szakközépiskolája intenzív nappali tagozatát – két éves képzési idővel.

1996-tól a Szakképzési törvény előírásainak megfelelően részt vettünk az OKJ-ban szereplő élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő, az ABC-eladó, és a hús- és hentesáru-eladó szakma központi programjának kidolgozásában.

1995-ben – összhangban az intézmény innovációs koncepciójával – sikerrel pályáztunk iskolánk a PHARE-támogatásra a kereskedelmi-marketing szakmacsoportban.

1996/97 tanévtől két osztály indítására kaptunk lehetőséget (50000 ECU támogatás mellett). Ezzel jelentős fejlesztési programba kerültünk be a számítógéppark terén.

1995-ben egy együttműködési megállapodás alapján, amely a KVIF és iskolánk között jött létre, beindult a négy féléves iskolarendszeren kívüli felsőfokú kereskedelmi menedzserképzés.

1996-ban tantestületünk szakmai tudásának elismeréseképpen a KVIF felkérésére konzorciumi tagként pályáztunk POST SEC 2000 PHARE pályázaton a felsőfokú akkreditált szakképzés meghonosítására.

A 2000/2001-es tanévben elindítottuk a két tannyelvű kereskedelmi marketing-képzést.

2008 BETISZK

A Dohány utcai központi képzőhely létrehozásával a gyakorlati képzés technikai hátterének megújulásáról született terv szerint: a 3049 négyzetméteres épületben többek között csoportfoglalkozásra alkalmas termek, konferenciaterem, tanbank, logisztikai terem, call center, könyvelőiroda, integrált vállalatirányítási, ügyviteli és marketing terem, reklámstúdió és közösségi tér is működik majd. A termek technikai felszereltsége rendkívül korszerű, mivel a hagyományosan kialakított több mint 320 hálózati végpont mellett, az épület teljes vezetékmentes lefedettsége is biztosított. A hardver felszereltséget mintegy 7 szerver, 250 asztali számítógép, 100 laptop biztosítja, és természetesen adott a technikához illeszkedő szoftverhátter is. Ezek összességé maximálisan ki tudja elégíteni a korszerű szakképzéssel

kapcsolatos elvárásokat. A központi képzőhely létrejöttét követően biztosított lesz az is, hogy a BeTISZK tagintézményei korszerű pályaorientációs, valamint szakmacsoportos, illetve szakmai alapozást és szakképzést végezzenek. A diákokat nemcsak pályaválasztásukban, hanem egyéni tanulási utak kialakításában és karriertervezésükben is segíti majd a képző központ. A pályakövetési informatikai rendszer támogatni fogja a képzésekben résztvevők elhelyezkedését, és segíti a szakmai életutak nyomon követését is.

Több mint 1,4 milliárd forintos beruházással valósult meg a Belvárosi Térségi Integrált Szakképző Központ (BeTISZK) VII. kerület Dohány utca 65. szám alatti képzőközpontja. A majd 3050 m²-es szakképző központ 12 kereskedelmi és közgazdasági szakközépiskola gyakorlatorientált képzéséhez nyújt infrastrukturális háttérrel. A képzőközpontban - egy együttműködési megállapodás keretében - valós körülmények között működő OTP Bank üzemel, mely egyúttal gyakorló tanbankként is szolgál. Az új épületben a nagyobb szakmai rendezvények befogadására is alkalmas konferenciaterem mellett egy gyermekmegőrző is helyet kapott, amelynek célja a kisgyermekes szülők szakképzésbe való bekapcsolódásának segítése.

A Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola a Belvárosi Térségi Integrált Szakképző Központ befogadó tagiskolája, 11 tagiskolával kezdte meg a működését. Az iskola alaptevékenysége, fő programja három szakmacsoport köré rendeződik. Ezek a következők: Kereskedelem-marketing-üzletiadminisztráció, közgazdasági, ügyvitel.

A TISZK-ek átalakulása után az iskolák számos fenntartóhoz kerülnek, mi a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) irányítása alá. Szerencsére nem tartott sokáig ez az időszak, 2015-től a Nemzetgazdasági Minisztérium lett az iskolánk fenntartója.

2015. július 1-től a Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum tagiskolája lettünk.

4.2 A 2019/2020 TANÉV

Képzési szerkezet:

Nappali tagozaton:

Kereskedelem-marketing szakgimnáziumi oktatás (9-12. évf.)

Szakközépiskolai oktatás (9-11. évf.)

Szakmával rendelkezők érettségire felkészítő évfolyamai (12-13. évf.)

Ingyenes (25 éves kor alatti első szakma), államilag elismert, nappali tagozatos, érettségihez kötött szakképzéseink: Kereskedő (2 év) 54 341 01, látszerész- és optikai cikk kereskedő (2 év), ingyenes (első vagy második szakmaként), államilag elismert, esti tagozatos, érettségihez kötött szakképzéseink: Kereskedő (2 év) 54 341 01,

Nem érettségihez kötött esti képzéseink: Eladó (3 éves) 34 341 01, keresztfél éves kereskedő (2 év) 5434101

Szakképzési Hídprogram 31 341 05 Élelmiszer, Vegyi áru eladó rész-szakképesítés (2 éves)

Diákjaink a képzés végén érettségi vizsgát, illetve szakmai vizsgát tehetnek.

Iskolánk a BGE közgazdász tanár, illetve szakoktató szakos hallgatóinak gyakorló iskolája. A tanárjelöltek 16+1 órát, a szakoktatók félévente 1 órát tanítanak, illetve hospitálnak 1-2 órán.

Az oktatás 16 tanteremben-ebből 2 számítógépes terem, 4 szaktanterem (áruforgalom, áruismeret) – 1 tornateremben, 1 konditeremben folyik. Az alaksorban büfé, a földszinten könyvtár található. Az első emeleten található a tanári, tanári dolgozó, titkárság, vezetőség irodái és az orvosi szoba. A pszichológus külön teremben fogadja a tanulókat. Hátránya az iskolának, hogy a folyosók keskenyek, így a szünetekben a diákok szinte zsúfolásig megtöltik a folyosókat. Tantermeinkben mindenhol projektor és tanári számítógép található, ami az oktatási munkánkat segíti. Egy tantermünk interaktív táblával felszerelt. A tanároknak wifi használatra - saját maguknak –állandó lehetőségük van, a tantermekben a tanári gépen internet elérhetőség található, a diákoknak tanári kérésre wifit tudunk biztosítani az okos telefonjukra. Sajnos nem szélessávú a net, így túl sok diák wifi használatát nem bírja a rendszer.

Pedagógus létszám 18 fő, óraadóként 9 fő dolgozik. Vezetésünket az igazgató, az igazgatóhelyettes és a szakmai gyakorlatvezető alkotja.

Munkaközösségeink: Pályázat és gondozó-, Iskolai rendezvényeket szervező-, Községi szolgálatot segítő és osztályfőnöki-, Beiskolázási-, Digitális módszertani munkaközösség.

Akaratlanul, de mégis a munkánkból adódóan a tanári kar 2 részre oszlik: a szakmai és a közismereti tantárgyakat oktató kollégákra. Természetesen az egy osztályban tanítók konzultálnak egymással. A szakmai tantárgyakat oktató kollegákról elmondható, hogy segítjük egymás munkáját, például egy vizsgafeladat kidolgozásában szétosztjuk a feladatokat, de az elkészített tananyagokat is egymás rendelkezésére bocsátjuk. Ha valamelyikünk megismer egy jó módszert, megosztjuk egymás között. Erre kifejezetten alkalmas a facebook csoportunk.

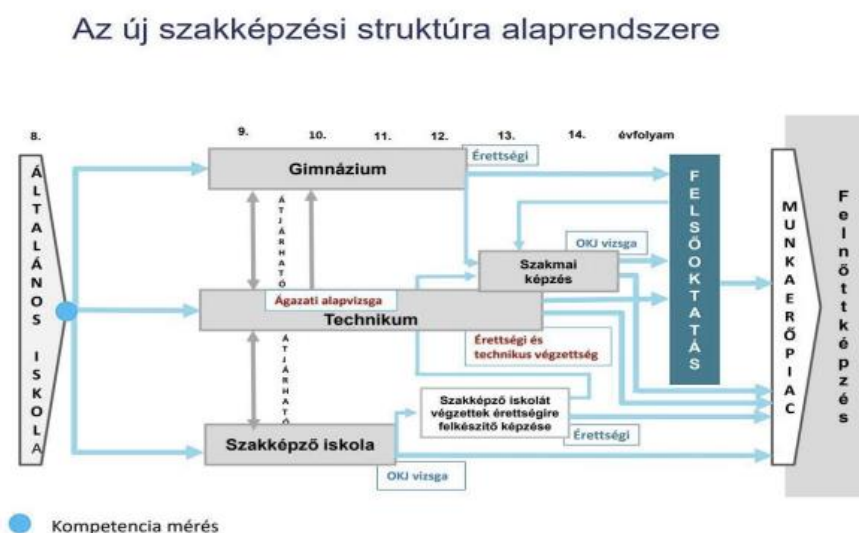
Az idei tanévben nagy kihívást jelent a HÍD osztályban tanítók számára. Az említett osztályba járó tanulók lelkileg, magatartásilag teljesen mások, mint az eddig megismert diákok. Új módszereket dolgozunk ki, páros oktatást tervezünk (alkalmazzuk), pszichológus segítségét kérjük, bevonjuk az oktatásba.

„Tanulóinknak biztosítani kell az eladható tudás megszerzését. A szabad munkavállalás lehetősége sokkal több nyitottságot biztosít a munkába lépés idején. Olyan képzési rendszer megvalósítását tűzzük ki célul, amely a hagyományok megőrzése mellett megcélozza a felnőttkorban nélkülözhetetlen esélyegyenlőséget, a piaccgazdasághoz való alkalmazkodást. Ahhoz, hogy a tanulók érvényesülni tudjanak a társadalomban, hozzá kell segítenünk őket a magasabb képesítések megszerzéséhez.” (KERSULI.hu, 2020)

Kiemelném, hogy a 2019/20-as tanévre bevezetésre került a Szabóky Adolf ösztöndíj az eladói képzésben, amelynek a célja a hiány-szakképesítések körébe tartozó, első szakképesítés megszerzésére irányuló, államilag támogatott nappali, iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanulók támogatása, mely a tanulmányi eredményük alapján nyújtható. Ezt havi rendszerességgel kapják meg a tanulók a számlájukra, kizáró ok lehet a juttatásból, ha az igazolatlan hiányzás meghaladja a 7 tanórát.

A következő, 2020/21-es tanévben megváltozik a képzési szerkezetünk. Az alábbi két ábra közül az első hivatott bemutatni a törvényileg már elfogadott szakképzési struktúra módosítást, illetve a második képen mindezt a saját iskolánkra vetítve tekinthetjük meg.

Tartalmilag nem sokat tudunk jelenleg, de bizakodva tekintünk a jövőbe.

5. ábra: 2020. szeptember 1-től érvénybe lépő szakképzési struktúra
forrás: <https://szakkepzes.ikk.hu>, 2020

6. ábra: Az iskolánk (Kersuli) szakképzési struktúrája a 2020/21-es tanévtől
forrás: <https://kersuli.hu>, 2020

5. A GYAKORLATI KÉPZÉS JELENE

5.1 GYAKORLATI OKTATÁS JELEN HELYZETE AZ ELADÓI KÉPZÉSEN KERESZTÜL

A gyakorlati oktatás nagyon fontos a bolti eladó képzésben. A központi program szerint 70% a képzés aránya az elmélethez képest. A gyakorlati idő 3 tanév. Nem mindegy, hogy ezt az időt hol töltik a tanulók. A tárgyi és személyi feltételeket törvény írja elő. Az akkreditálást a területileg illetékes kamara végzi meghatározott szempontok alapján az ellenőrzést. Ezt az ellenőrzést 2-3 évente ismételni kell, illetve a 100 fő tanulót meghaladó foglalkoztató gazdasági társaságokat évente. Országosan egységes kérdőíveket kell kitölteni, melynek az első része az adott gazdasági társaságra, a második rész a gyakorlati képzőhelyre, a harmadik rész a szakmára vonatkozik. Azok a gyakorlati képzőhelyek, amelyek kimagaslóan jó eredményeket értek el az ellenőrzés során, lehetőség van a képzőhely akkreditációjára is.

A gyakorlati helyen különböző tárgyi feltételeknek meg kell lenniük. Az elárúsító helységben az áruk biztonságos tárolásához, bemutatásához szükséges állványok, pultok. A hűtést igénylő áruk jellegének megfelelő hűtőberendezés. Az áruk méréséhez szükséges gyorsmérleg, vagy elektronikus mérleg. Az ellenérték elszámolásához szükséges pénztárgépek. Értékesítéshez használt egyéb eszközök, például: szeletelő, daráló, árazó gép, csomagolóeszköz. Az üzemi helységek (raktárban) az áruk biztonságos tárolásához, minőségük megóvásához az állványok, hűtőberendezések, mérlegek, árumozgató-gépek. Szociális helységek megléte, és a hozzájuk kapcsolódó tisztálkodó eszközök, anyagok megléte. A bolt működéséhez szükséges eszközök. Kézi szerszámok, balesetek, tüzesetek megelőzésére, vagyonvédelemre szolgáló eszközök. A bolt és környezete tisztántartásához szükséges eszközök. Az oktatáshoz szükséges fő árucsoportok. A személyi feltételeknél meghatározó a gyakorlati oktató személye. A mindennapi életünket szabályok veszik körül. Ez a közhely szerű megállapítás akkor kap jelentőséget, ha a cselekvő embernek más ember sorsába kell így, vagy úgy beavatkoznia. A gyakorlati oktató és a kezére bízott tanuló esete pedig ez.

A képzéssel foglalkozó szakembert a legközelebről érinti a szakképesítés szakmai tartalmát elméleti és gyakorlati tantárgyakra tagoló központi program. A gyakorlati oktató számára természetesen legfontosabb a gyakorlat központi

programja. Ez a program foglalja össze azokat az ismereteket, amelyeket kellő eredménnyel csak az elméleti alapok elsajátításával lehet megszerezni.

Az mindenki előtt világos, hogy az elméleti ismeretek a gyakorlatban integrálódnak, az egyik fajta ismeret alapvetően feltételezi a másikat. Fontos tehát, hogy a gyakorlati oktató teljes körű tájékozódást szerezzen arról, hogy az elméleti ismeretek időrendben és összefüggésükben hol tartanak a gyakorlathoz képest. Ezeknek az összefüggéseknek az ismerete azért is fontos, mert az elméleti és a gyakorlati ismeretek egymáshoz képest időeltolódással kerülnek a tanulókhoz, amit a felelős gyakorlati oktatónak figyelnie kell, adott esetben meg is kell előznie a gyakorlat érdekében – a szükséges mértékig és mélységig – az elméletet. A gyakorlati oktató felkészülése a jogszabályokkal, a tanügyi dokumentumok megismerésével kezdődik. Munkája a felügyeletére bízott tanuló, vagy tanulócsoporthoz előzetes megismerésével folytatódik. Ez azért fontos lépése az oktató-nevelő munkának, mert az emberközeli viszony kialakításának ez az első lépése. Általában a rendelkezésre álló iratok tanulmányozása az ismeretek első forrása. Mivel minden tanuló külön egyéniség, ezért külön figyelmet igényel. Fontos, hogy a tanuló olyan tanulófelelőst kapjon a gyakorlati helyén, aki ezt a figyelmet képes megadni neki. Az esetek egy részénél a tanulmányozásra váró iratok helyett maga a gyakorlati képzésre jelentkező tanuló az információforrás. A lakóhely például fontos jelzésértékű. Az a tanuló, aki az otthoni környezetében a családi munkamegosztás alapján már kicsi kora óta részese a közös családi tevékenységnek, másként fogja fogadni a képzésre kapott feladatokat, mint az a társa, akit ilyen feladatok ellátása nem érintett. Nagyon fontos az, hogy a tájékozódás útján megszerzett ismeretekből ne alakuljon ki előítélet a tanulóval szemben. Az első találkozás fontossága miatt törekedni kell a pozitív légkör, a kölcsönös bizalom és megértés megteremtésére. Ez az alaphelyzet úgy teremthető meg, hogy az oktató a keze alá került tanulókat felnőtt embernek, munkatársnak tekinti és kölcsönösen igénylik az együttműködést. A helyzet ilyen irányú megközelítése azért is lehetséges, mert a tanuló a belépéskor már betöltötte a tizenhatodik életévét, ami minőségileg más fejlettségi szint, mint a korábbi szakmunkásképzés tizennégy éves tanulójánál volt tapasztalható. Természetesen a munkatársi kapcsolat felnőtt értelmezése addig igaz, amíg ezt a tanuló magára nézve is elfogadja. A gyakorlati munkahelyre érkezett tanulókat úgy kell tekinteni, mint új munkavállalót. A jogszabályokban megfogalmazott munkaadói

kötelezettség pedig az általános munkabiztonsági, környezetvédelmi, tűzvédelmi, biztonságtechnikai tájékoztatás magatartása. A veszélyt eltitkolni nem szabad, de a fő hangsúlyt a veszélyforrások megismertetése és a veszélyek kikerülése, elhárítása kapja! A tájékoztatást dokumentálni kell!

A gyakorlati oktatónak arra is fel kell készülnie, hogy a tanulókkal szemben támasztott követelményeket ide vonatkozó jogszabályokkal is alátámassza. A tanulóknak nem lehet olyan benyomása, hogy az kívánalmak az oktató egyéni elvárásai. A naponta megismétlődő feladat az oktatás folyamatának az alapeleme. Az oktató munkamoráljára különösen intenzíven reagálnak a tanulók. Két év eltelte után a tanulóknak képesnek kell lenniük az önálló munkavégzésre a különböző munkaterületeken. A csemegepult mögött nem csak a kulturált kiszolgálást, hanem a háttérmunkákat is meg kell tanulnia. Biztonsággal kell kezelnie a gépeket, berendezéseket. Ismernie kell az áruforgalmi folyamatokat. Az áru útját tudnia kell követni a megrendeléstől kezdve az áruátvételig, a raktározáson keresztül a bolti kihelyezésig. Tudni kell a vevőkkel bánnia, árukat ajánlania. Reklamációkat kell intéznie, a leltározásban részt kell vennie. A központi program előírja, hogy melyik évfolyamban meddig kell eljutnia. A tanulók bolti gyakorlati munkaideje napi 7 óra. Ezen belül minden tanulót napi 25 perc étkezési idő illet meg. Reggel 6 óra előtt, valamint este 21 óra után nem foglalkoztathatók a tanulók. A tanuló a napi képzési időt meghaladó gyakorlati képzésre nem vehető igénybe. Foglalkoztatása csak érvényes alkalmassági vizsgálati lappal és egészségügyi könyvvel lehetséges, amihez a szükséges vizsgálatokat vagy az iskolaorvos, vagy a vállalat orvosa végzi el. A tanulókkal a gazdálkodó szervezetek tanulószerveződést kötnek, így ösztöndíjra jogosultak. Az ösztöndíj a mindenkori minimálbér 20-40 %-áig terjed. A tanuló a betegállomány idejére, táppénzre jogosult, ezért fontos, hogy ezt beteglappal igazolja.

5.2 TANULÓSZERZŐDÉS

Írásbeli szerződés, amely a tanuló és a gazdálkodó szervezet között jön létre gyakorlati képzés céljából. Meg lehet kötni a képzés teljes idejére, vagy annak egy bizonyos részére. Előnyei a gazdálkodó szervezet számára: szakember utánpótlás segítése, Európai Unió pályázatokkal eszközbeszerzésre, a visszaigénylés miatt, a szakképzés terhére nagyon sok költség elszámolható. Előnyei a tanuló számára:

minden hónapban juttatást kap, melynek a minimumösszege adómentes, társadalombiztosítási jogszabály alapján biztosítottá válik, a tanuló szolgálati idejébe a képzési idő beleszámít. A tanuló szerződés bejelentési kötelezettséggel kezdődik a területileg illetékes gazdasági kamara felé. A kamara a gyakorlati képzőhelyet szemlén megvizsgálja, és ha alkalmas a képzésre, akkor 5 példányos szerződést kötnek (18 év alatt a szülő aláírása is szükséges). Ezt a kamara ellen jegyzi. A felmondást írásban kell közölni.

5.3 EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Az együttműködési megállapodás a szakképző iskola és a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezet között jön létre. Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni, megkötése, módosítása a területi kamara ellenjegyzésével válik érvényessé. Iskolánkban a HÍD programosok nem rendelkeznek szintvizsgával, ők így töltik a gyakorlati idejüket a gazdálkodó szervezetnél.

6. A KUTATÁS EREDMÉNYEI

6.1 TANULÓI KÉRDŐÍV

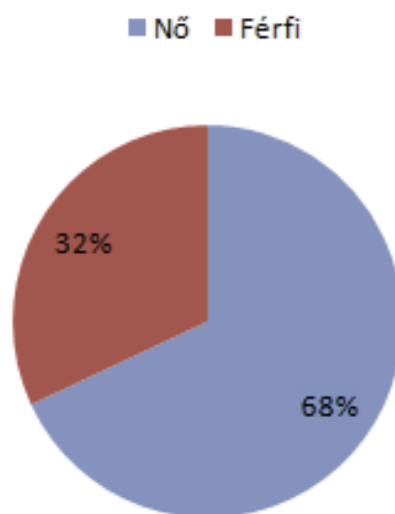
A 2019/2020 tanév szorgalmi időszakának márciusi hónapjában 108 fő tanulónk teljesít külső gyakorlatot tanulószervezővel vagy együttműködési megállapodással.

Mind a 108 főnek kiküldtem a kérdőívet –kihasználva a digitális oktatás kapcsán a közvetlen elérhetőséget- a tanulásra használt Google Classroomon keresztül. 92 kérdőív érkezett vissza a megadott határidőig.

Ez a tanulók mintegy 85%-a. Ez amellet, hogy segítette a széleskörű vizsgálat létrejöttét, számomra kellemes meglepetés volt, mert kevesebbre számítottam.

A következőkben a válaszok sorrendjében ismertetem a kutatási eredményeket.

1. A válaszadók nemenkénti megoszlásának vizsgálata

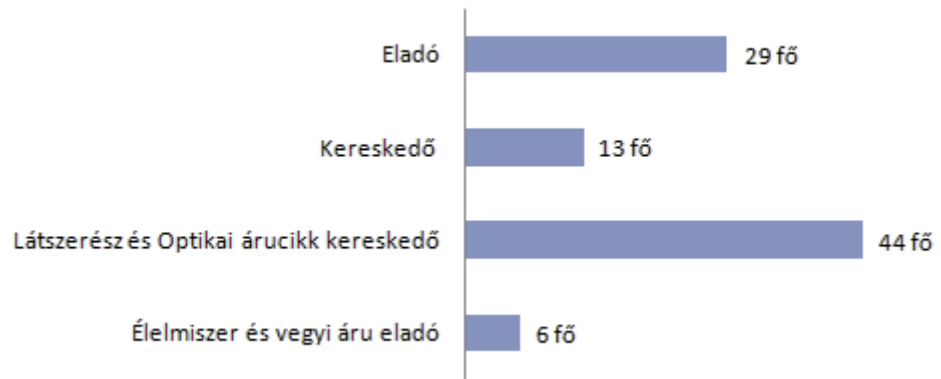

1. diagram

forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Képzéseinken túlnyomó többségben lányok, nők vesznek részt. Ezt tükrözi a visszaérkezett válaszok kitöltőinek a nemek közötti aránya. A 92 kitöltőnek 68%-a nő.

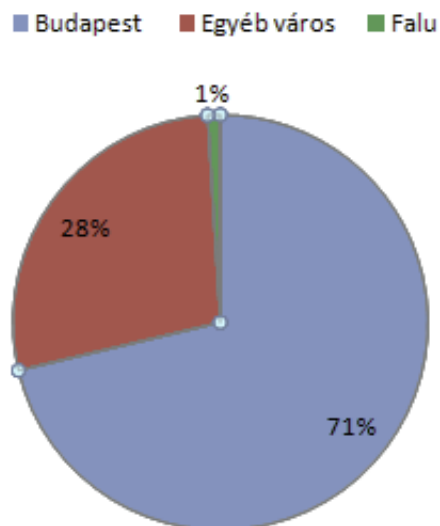
2. Milyen képzésben vesznek részt a megkérdezettek

2. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Intézményünkben a szorgalmi időszakban az élelmiszer és vegyi áru eladó (6 fő), rész-szakképesítésben szereplő tanulók, HÍD program-, látszerész és optikai árucikk kereskedő (51 fő), kereskedő (15 fő) és eladó (36 fő)képzésben részt vevő tanulók járnak. A kérdőívem kitöltésében mind a 4 szakma képviseltette magát. A legnagyobb részarányban a kitöltésnél a kereskedő tanulók képviselték magukat 86,7%-kal, csupán 2 tanuló nem válaszolt. A legkisebb arányban a HÍD program tanuló 66,7%, de rájuk így is büszke vagyok, mert nehezen vesszük rá őket bármire. Náluk személy szerint küldtem el a kérdőívet és megkértem, hogy töltsék ki.

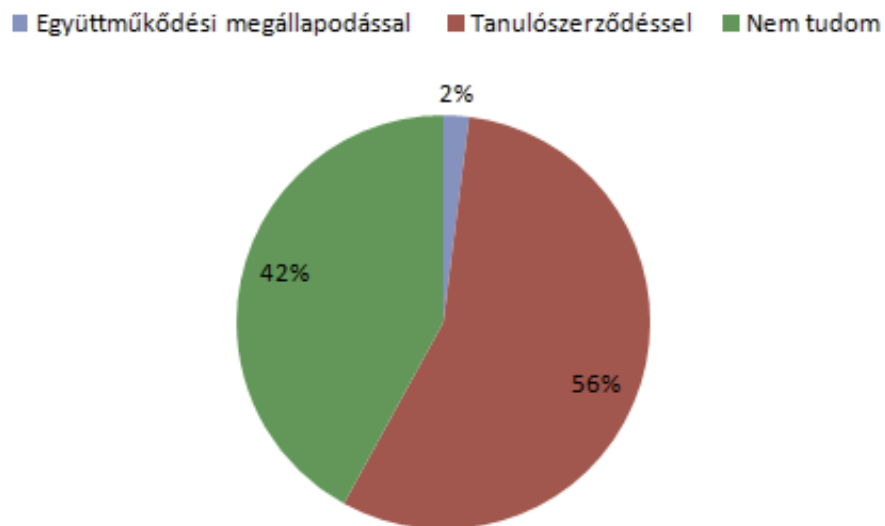
3. Gyakorlati képzőhely elhelyezkedése

3. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Képzőhelyeink jelentős része Budapesten található, ahol az iskolánk is van. Több tanulóink itt is él. Látszerészeink egy része kollégiumban lakik, így iskolába is tudnak járni, valamint hétköznapi gyakorlatra is. A Nyugati pályaudvar melletti közelség miatt tanulóink harmada vidékről vonattal jár iskolába, de a gyakorlati helyük a hamarabb megközelíthető városokban van. Vecsés, Üllő, Monor, Cegléd, Vác, Dunakeszi. 1% jelölte be a falut és igazából 2 tanulóink van a lakhelyén lévő falusi Coop boltban. Igyekszünk úgy gyakorlati helyet választani, hogy a lehető legkevesebb utazással járjon.

4. Milyen szerződési formában vannak a tanulók a gyakorlati helyeken

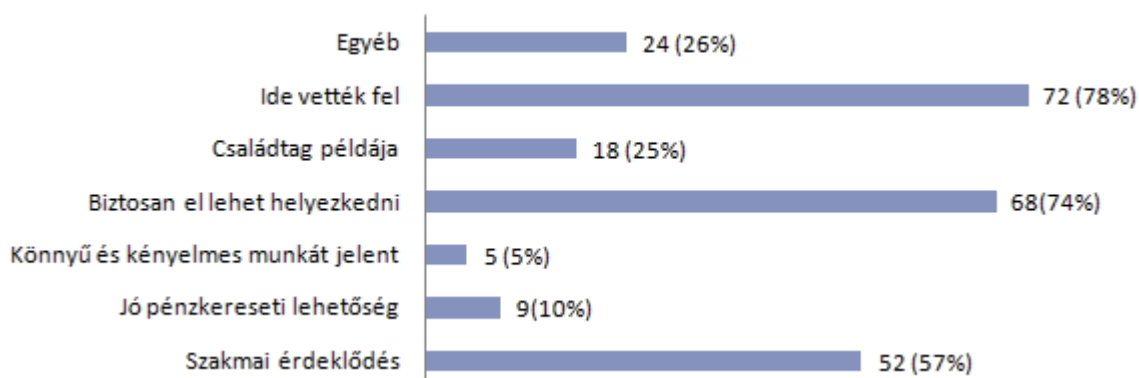
4. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A válaszadók tanulók közül 39 fő, vagyis 42%-a nem tudja, hogy hogyan teljesíti a gyakorlatát. Számomra ez nagyon meglepő, mert nem kis energiát fektetünk abba, hogy elmagyarázzuk nekik mielőtt gyakorlatra mennek, hogy milyen formában történik ez. Ösztöndíjat is kapnak, akkor nekik fogalmuk sincs arról, hogy mi alapján. A szerződésmegkötés után szólunk, hogy tegyék el, mert bármikor szükség lehet rá. Itt jegyezném meg, hogy már a gyakorlati oktatóvezető tevékenységem alatt 3 szerződést kerestem visszamenőleg 4-5 évre, mert a volt tanulóink mostani munkahelye kérte. Nálunk egy példány le van fűzve, jelenleg 10 évre visszamenőleg. Az együttműködési megállapodást

2% választotta, az képzés kérdés alapján tudom, hogy a várt fele, tehát 4% teljesíti így a gyakorlatát.

Számomra ez a kérdés a kíváncsiságomat is kielégítette, talán nagyobb hangsúlyt kell fektetnem a tanulószervezés megértésében, megjegyzésére.

5. Miért választotta a tanult szakmát

5. diagram

forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

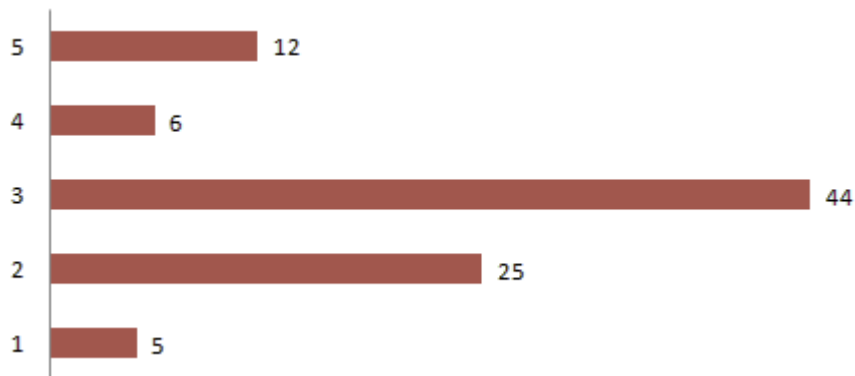
A tanulók jelentős része 78%-a bejelölte, hogy ide vették fel. Nálunk a 8. osztály elvégzése után nincs központi felvételi. Általános tapasztalat, hogy az eladói szakmára, már 2-es átlagtól is bekerülnek.

A látszerészek közül sokan vannak, akik jelentkeztek az érettségi után hozzánk is és valamilyen egyetemre, de az utóbbi helyre nem nyert felvételt. A kereskedő képzés idén 5/13, ami azt jelenti, hogy ráépül az eddig tanultakra, illetve, ha jelentkezett egyetemre nem nyert felvételt, a HÍD program elvégzését a gazdasági iskolák közül mi biztosítjuk Budapesten. Többre számítottam, de örömmel láttam, hogy 74% szerint a szakmájával el tud majd helyezkedni.

A könnyű és kényelmes munkát jelölték a legkevesebben, a válaszadók 5%-a.

Az egyébbe 26% írt, amelyekben a következők szerepelnek: közel van az iskola, csak itt van ilyen képzés, ide jártam előtte is, a nyílt nap szimpatikus volt, nem kellett felvételizni, a Nyugati pályaudvar mellett van.

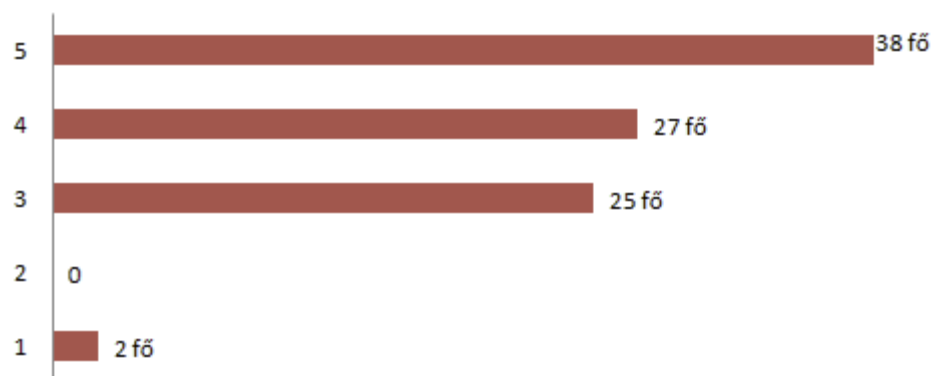
6. A tanulók véleménye arról, hogy mennyire tanulja meg a gyakorlati munkahelyén a tanult szakmát (1 =egyáltalán nem 5=nagyon)

6. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A válaszadók közül 74 fő, vagyis a 80%-a közepes, vagy annál rosszabb értékelést adtak. Szerintük nem teljesen tanulják meg a szakmát a munkahelyükön. A látszerészek gyakorlati tevékenységük a kihelyezett iskolájukban van- 1 db szemüveg elkészítése kézi csiszolással, műanyag szemüvegkeretbe, tórikus szemüveglencsék behelyezése alapbeállítással. 1 db szemüveg elkészítése CNC technológiával, fém keretbe, progresszív lencsékkel, alapbeállítással (SZVK gyakorlati feladat)- ahol alkalmas gépek berendezésük van az elsajátítandó feladatok elvégzésére. Csupán a válaszadók 20%-a (12+6 fő) értékeli jónak, vagy nagyon jónak a szakmai felkészítést a gyakorlati munkahelyén.

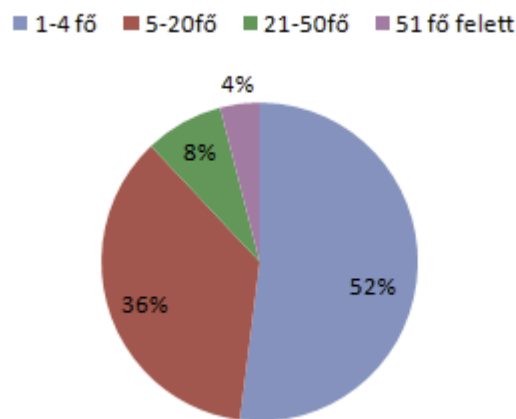
7. Mennyire szívesen látogatja a gyakorlati helyét (1 =egyáltalán nem 5=nagyon)

7. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A tanulók 98%-a közepes vagy annál jobb értékelést írt, hogy szívesen látogatja-e a gyakorlati helyét. Ebből is 38 fő, vagyis 41% a maximális értéket jelölte be. Ezek szerint jó volt a gyakorlati helyválasztás, befogadták őket, részt tud venni a munkahelyi csapat körében, jól érzi ott magát. Nagyon fontos ez, hiszen a képzésük nagy részét az eladók 70%-, a kereskedők 40%, látszerészek 70%, Híd programosok 70%-ot töltenek a gyakorlati helyükön. Csupán 2%, nem jár szívesen gyakorlatra, és a 2-est az elégségest nem jelölte senki. (16 tanuló nem töltötte ki, lehet pont azok, akik gyakorlatra sem járnak)

8. A gyakorlati helyek megoszlása a dolgozói létszám alapján

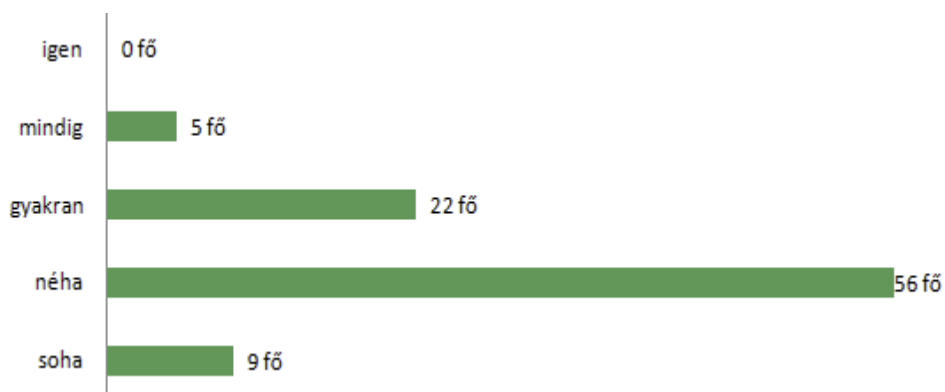

8. diagram

forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Ennél a kérdésnél kíváncsi voltam, hogy tudják-e, hogy mennyi munkatársuk van a munkahelyen. Az elvárásomnak megfelelően alakult a százalékos arány, ugyanis 88%-a a válaszadóknak maximum 20 fős dolgozói létszámú boltban van. Nem szerettem és a jövőben sem fogom azt a helyet javasolni a tanulónak, ahol ennél többen vannak. Ugyanis nem jut akkora figyelem rájuk. Kisebb boltban-mert a létszám az alapterületet is tükrözheti-, jobban érvényesülhetnek. Nagyobb boltokban a vezető néha még a tanuló nevét sem tudja, azt meg végképpen nem, hogy melyik iskolából van (akkor honnan tudná, hogy mi a követelmény?)

9. Találkozott-e már a munkája során azzal, amit az elméletben-, iskolában-megtanult

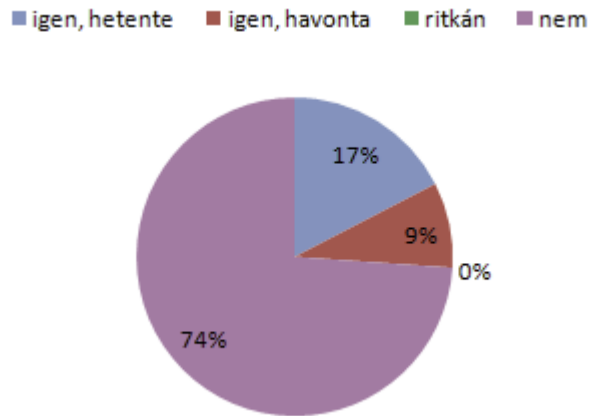
9. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Az „Igen, teljesen úgy zajlik minden, ahogyan az elméletben tanultuk” erre nem érkezett válasz, senki nem volt, aki így gondolná. A mindig-et 5 fő jelölte meg, akik szerint az van a munkahelyen, amiről tanulunk. Gyakran véli felfedezni a válaszadók 24%-a. Sajnos a néha meghatározásra érkezett a legtöbb válasz 56 főtől, ez a válaszadók jóval több, mint a fele, vagyis 61%-a. Duális képzésnél ez nem megengedett. A soha válasza a beírásnál azt gondoltam nem jön válasz, mert nem hiszem el, hogy nem fedez fel valamit a munkájában, amiről az iskolában is szó esik, mégis közel 10% úgy gondolja, hogy nem találkozott egyezőséggel.

10. Mi az a három munka, amit a leggyakrabban végez a munkahelyén

Féltem ettől a kéréstől, mert a mai diákok –tisztelet a kivételnek-nem szeret írni, még tesztkitöltésben sem. De kellemesen csalódtam, érkeztek a válaszok. A legtöbben az árufeltöltést, kiszolgálást, takarítást írták, de találkoztam árazással, pénztározással, bevételezéssel, áruátvételen segítséssel. Az előző kérdéshez visszakanyarodva, mégis találkoznak az elméletben oktattal, mert ezeket tanítjuk. Nem tud párhuzamot vonni? Vagy csak egy részterületet végez csak? A takarítást mindig sérelmezik. Hozzá tartozik a munkához, az ott dolgozók is végzik. Mégis a tanulók úgy érzik, hogy legtöbbször ezt kell csinálniuk. Erről szóban is panaszkodnak. Próbálok akkor is nyugtatni őket.

11. A gyakorlati helyén, a gyakorlati napokon tartanak-e a szakmával kapcsolatos foglalkozást

10. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A Praktiker gyakorlati helyen tudok róla, hogy van csoportos gyakorlati foglalkozásuk, pont azért, mert a cég profilja barkásáruházz és így tudják a többi áruismeretet a kereskedőknek gyakorlatba átvinni.

Még egy kisvállalkozóról tudok, aki szintén tart csoportos foglalkozást. Ebből adódhat össze az igen 26%-kal.

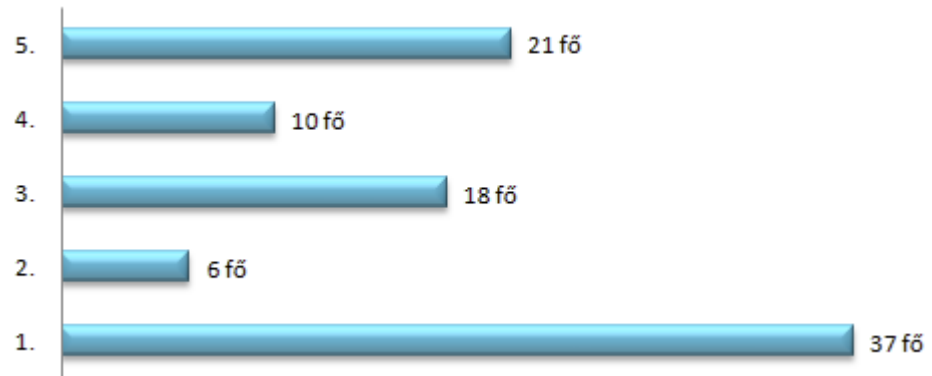
Meglepően 74%-a a válaszadóknak nem találkozott még a gyakorlati helyén ilyen foglalkozással. Eladók egy profilú boltba kerülnek, de minden áruismeretet tudniuk kell. Szó volt annak idején arról, hogy évente váltsák a gyakorlati helyüket, pont ez miatt, de nem valósult meg.

A látszerészek elhelyezése: 1 látszerész 1 optikai boltban van, pont azért, hogy ne csak a kiszolgálást tanulja meg.

Minden boltban haladási naplót kell vezetni. Az interneten a nive.hu oldalon fent vannak a kerettantervek, a gyakorlati címekkel, amit a gyakorlatban el kell sajátítani.

12. Hogyan ítéli meg a gyakorlati helyén a gyakorlati oktatóját?

(1= nem tudom ki ő, 5= nagyon sokat segít)

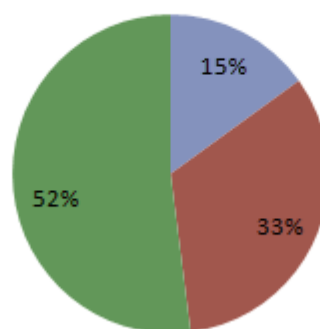

11. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A válaszadók 40%-a azt sem tudja, hogy ki ez a személy. A tanulószerveződés 1. oldalán szerepel. Ha kilép, vagy áthelyezik az illetőt, akkor módosítják a tanulószerveződést. 2. kérdést vet fel bennem: Foglalkoznak a gyakorlati helyen a tanulóval? Ismeri a tanuló a szerveződését? Örömmel láttam, hogy jóra, illetve kiválóra (nagyon sokat segít) értékelte 31 fő, ez a válaszadók 34%-a. Többet vártam, mert az optikusok biztos, hogy napi szinten dolgoznak az oktatóikkal.

13. Ajánlaná-e ezt a szakmát másnak is

■ igen ■ nem ■ nem tudom

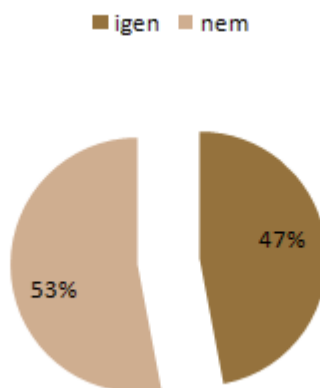

12. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A válaszadók 15%-a, azaz 14 fő a 92-ből ajánlja másnak is az általa tanult szakmát biztosan. Ez eléggé alacsony arány. Igaz 52%, vagyis 48 fő nem

tudja, náluk még elbillenhet az igenre is, de a nem irányába is tolódhat. Megbánták? Vagy tényleg befolyásolja az ide vették fel? Nem tetszik neki?

14. A tanulók megoszlása végzős, illetve nem végzős hallgatók tekintetében

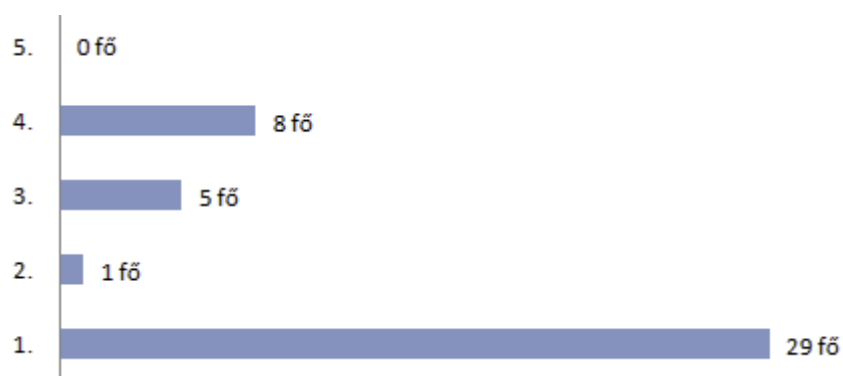

13. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A válaszadók 47%-a végzős tanuló, vagyis az év végén vizsgát kell tennie. A jelenlegi helyzetben –szakmától függően- írásbeli és gyakorlati beszámolója lesz. A következő kérdés a végzősökre vonatkozott, 43 főtől vártam a választ.

15. A szakmai vizsgájához mennyire kapott segítséget a gyakorlati helyén

(1=egyáltalán nem, 5=nagyon sokat)

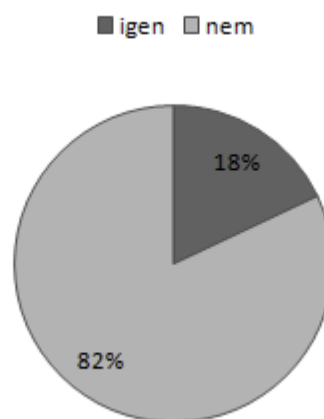

14. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A skála 5-ös jelölését senki nem választotta, úgy ítélik meg, hogy maximális felkészítést, segítséget nem kaptak. Jónak és közepesnek a válaszadók 30%-

a gondolja, tehát valamennyi felkészítést kaptak. Az egyáltalán nemet 29 fő, vagyis 67% írta. Ez elég magas arány, hogy így értékelik. Ebben a tanévben a digitális oktatás-gyakorlaton is- március 16-án indult. A vállalatok 3 hetes csúszással kezdték meg (őket is váratlanul érte az új helyzet). Mivel én is megkaptam a feladatokat, nem választották külön a végzős és nem végzős tananyagot, mindenki egyformát kapott, amiből utána tesztet kellett kitölteniük. Viszont a feladatok jók voltak. Azonban a gyakorlati vizsgához igazítva az iskolából az elméleti tanár (áruismeret, kereskedelmi), már gyakorlatorientált vizsga előkészítő feladatokat végeztetett el a tanulókkal.

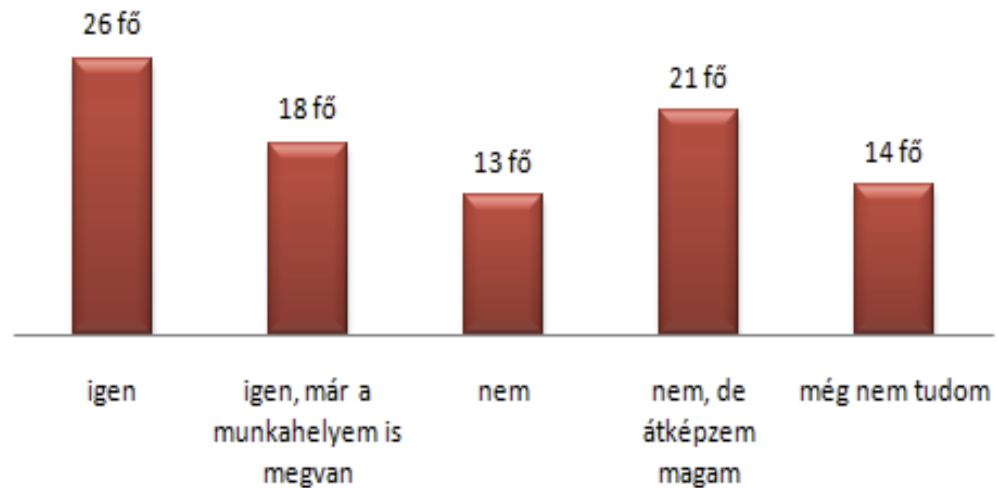
16. Találkozott-e a gyakorlati helyén olyan újfajta technológiával, gépekkel, berendezésekkel, amelyekről az iskolában nem tanult
(ha igen, írja le, hogy mi re gondol)

15. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

Ezt a kérdést azért tettem bele, hogy a mi munkánkat is segítse, hogy milyen újítások vannak a gyakorlati helyeken. Ezt fel tudjuk majd használni a tananyagfejlesztésünkhöz. Sajnos 16. kérdésnek tettem fel a 82%-os nem választ ennek értelmezem, mivel az igenhez kértem példákat is. 18% találkozott újításokkal, megemlítették az elektromos kenyérszeletelőt, az üveg visszaváltó gépet, a PDA-t, a mobillal történő fizetést, digitális polccímkeket, házhozszállítás áru összekészítését, webáruházi rendeléseket.

17. Ha befejezte a tanulmányait, a tanult szakmájában kíván-e elhelyezkedni

16. diagram
forrás: saját szerkesztés kérdőív alapján

A jövőbeni tervek kérdésére a válaszadók 48%-a ebben a szakmában szeretne lehelyezkedni, 18 főnek már a munkahelye is megvan, ők biztosan a végzősök válaszaiból kerülhettek ki. Viszont 48 fő, vagyis 52% még nem tudja, vagy nem is ezt a szakmát szeretné. Az jó kilátás, hogy ebből 44% átképezeti magát, vagyis nem hagyja abba a tanulást, esetleg érettségizik, vagy más szakmát tanul.

6.2 INTERJÚK A MUNKÁLTATÓKKAL

Az interjúk során 4 képzőhelyet kerestem meg. Törekedtem arra, hogy mindegyik szakmacsoportból tudjak írni egy gyakorlati helyet.

A Kőrakás-Élelmiszer Bt.cég régóta gyakorlati helyet biztosít iskolánk számára. Tud fogadni eladókat, élelmiszer és vegyi áru eladókat (HÍD program) és kereskedőket is. A boltja nem nagy, így akik itt teljesítenek gyakorlatot, személyesen a boltvezető foglalkozik velük.

A Praktiker barkácsáruház Bécsi úti üzlete, ebben a tanévben a kereskedőket fogadta (előző két évben a logisztikus tanulók nagy része is itt volt). Külső oktatót is alkalmaz, hogy a kereskedőket heti rendszerességgel oktassa.

A Háda Kft. az eladó tanulóinkat várja, nekik biztosít gyakorlati helyet. Sajnos ők most március 27-től átmenetileg zárva tartanak, de továbbra is gondoskodnak a tanulóikról.

Szörényi Optika Szigetszentmiklós a látszerész és optikai árucikk kereskedő gyakorlati helyét biztosítja. Jelenleg 13. évfolyamos a tanulónk, aki nála van, így még jövőre is kapcsolatban leszünk vele.

A munkáltatók közül mindenki már több éve fogad tanulókat, a fentiekben leírt képzésekben tudnak tanulókat vállalni.

Tanulókat 2 okból fogadnak. Egyrészt az utánuk járó normatív támogatást igénybe tudja venni a vállalkozás. Másrészt a mindennapi munkában nagy segítséget jelent a dolgozóiknak a tanuló jelenléte. Nagyobb cégnél – Praktiker - már arra is volt példa, hogy a tanulói közül ott maradtak dolgozni, tehát kinevelték őket. A Kőrakás-Élelmiszer Bt-nél jelenleg 2 dolgozója is a volt tanulója.

A tanulószerezéssel való foglalkoztatást részesítik előnyben, a kisebb vállalkozás vezetői elmondták, hogy azzal jobban járnak. Természetesen fogadnak az optika kivételével- szagimnazistákat nyáron együttműködési megállapodással is. Jelenleg a Kőrakás-Élelmiszer Bt-nél 3 fő - HÍD program - együttműködési megállapodással végzi a gyakorlatát, náluk más nem is jöhetett szóba, mert szintvizsgával nem rendelkeznek. Elmondásuk alapján ismerik a kerettantervet, szakmai és vizsgakövetelményeket. A HÁDÁ-nál ezt az oktatási csoport végzi, a boltokba ők küldenek utasításokat, elvileg a tanulófelelősöket is tájékoztatták. Itt jegyezném meg, hogy más üzlethálózat boltvezetőjének nemegyszer én adok felvilágosítást, hogy az interneten hol találja meg a fent említett dokumentumokat. Szerintük az elméleti képzés szükséges, csak sajnos a tanulók nem szeretnek tanulni, sokszor azt mondják, hogy nem tudnak semmit, illetve az elméleti tudásukat nem tudják átvéteni a gyakorlati helyre. Szerintük a gyerekeket oktató pedagógusnak is szükség lenne gyakorlatra. Ebben teljesen egyetértek Én a gazdasági életben dolgoztam, a mai napig azokat a példákat tudom felsorolni az oktatásom során, amelyeket ott tapasztaltam.

Személyi feltételekkel rendben vannak. A tárgyi feltételekkel is, de például a HÁDA vagy a PRAKTIKER boltjaiban nincs meg az a berendezés, ami egy élelmiszerüzletben. Ez az eladó képzésben gondot jelenthet, csak a saját profiljukra tudják megtanítani a tanulókat.

Nem támasztanak felvételi feltételeket a tanulókkal szemben, aki oda jelentkezik, alkalmazzák. Én az ALDI cégnél találkoztam felvételi eljárással a gyakorlati szerződéskötés előtt, ők szeretnék kiválasztani, hogy kik legyenek a tanulók.

Az elméleti gyakorlati részarányt megfelelőnek tartják, nem változtatnának rajta. A gyakorlati helyükön a magatartásra egyik munkáltató sem panaszkodott, illetve a gyakorlati oktatóvezető kinevezésem óta ebből adódóan nem is kellett fegyelmit tartani. A hiányzásokkal vannak gondok, de ez is szélsőséges, mert van amelyik tanulóra ez sem jellemző.

A tanulók szakmai felkészültségéről elmondták, hogy gondot jelent a kommunikáció hiányossága, nem tudják kifejezni magukat, olvasni nem szeretnek, ha pár mondatnál több információt kapnak, nem olvassák el, vagy csak felületesen. Szerintük szükséges lenne a tanulók kitartását, érdeklődésüket, felelősségtudatukat, csapatmunkájukat fejleszteni, a munkába járás pontosságát komolyabban venni, valamint egyes tanulóknál a hiányzás csökkentését. A hiányzás nagyobb mértékét mi is észleljük, próbáljuk a gyakorlati hellyel egyeztetve ledolgozással mérsékelni, hogy ne haladják meg a 20%-ot, mert akkor érvénytelen a tanévük.

Foglalkoztatási naplót vezetnek, törvény kötelezi rá őket, üzlethálózatoknál a központi oktatási osztály kezeli.

Volt már rá példa, hogy a náluk gyakorlatot teljesítő diákoknak a szakmai vizsga után állást ajánlottak fel. Az optikai üzlet reméli, hogy a most náluk lévő tanuló lány állandó munkát vállal majd a boltjukban, már most látják, hogy jól fognak járni vele. Munkám során a CBA ösztöndíjrendszere nagyon tetszik nekem és hatékonynak gondolom. A tanulók számára ösztöndíjrendszert alkottak meg. Ez azt jelenti, hogy a diákok tanulmányi eredményeik függvényében havi 15-50 ezer forintos plusz ösztöndíjban részesülnek. A tanulóknak a szakképzés megszerzését követően az elhelyezkedésüket biztosítják. A képzés feltétele egyben az is, hogy a CBA kötelékében töltsenek el a végzést követően legalább annyi esztendő, amennyire a megállapodásuk szerint emelt ösztöndíjat kapnak. Természetesen ez nem kötelező, választható a sima ösztöndíjas tanulói szerződés megkötése.

7. ÖSSZEGZÉS

A kereskedelem története és a szakképzés történelme, a saját iskolám bemutatása után a gyakorlati oktatásunkat elemeztem a tanuló és a munkáltató oldaláról.

A kérdőívet 108 tanulónak küldtem ki, 92 válaszolt rá. A munkáltatók megkérdezésénél a négy szakmát képviseltem a nagyobb rálátás miatt.

Tanulóink budapesti, illetve pest megyei munkáltatóknál (CBA Kereskedelmi KFT, Metró, SPAR Magyarország KFT, Média Markt, Auchan Magyarország KFT, Praktiker, Adidas, DM Magyarország) és számos magánvállalkozásnál töltik a gyakorlati idejüket. Kapcsolatunk korrekt, együttműködési megállapodáson alapszik, amely a tanulók egész képzési idejére kiterjed, diákjaink legnagyobb részét tanuló-szerződéssel foglalkoztatják.

Az első hipotézisem, miszerint a szakképző iskola tananyag tartalma nem teljesen a jelenleg elvárt munkaerő piaci felkészültséget biztosítja bizonyítást nyert. Tananyagaink részben elavultak, nem teljesen követik a gazdasági élet változásait. Bizakodva tekintünk a jövőbe, állami szinten alakítják át a szakképzést, a munkáltatók legnagyobb örömére.

A második hipotézisem, miszerint az iskolákra nagyobb szerep hárul a gyakorlati vizsgákra való felkészítésben, részben nyert bizonyítást. A gyakorlati helyek egy részén nemcsak munkaerőnek tekintik a tanulókat, hanem foglalkoznak is velük. Viszont a másik részén nem követik a vizsgakövetelményeket. Nem tudják, nincs rá emberük, túlterheltek.

A következő időszak a szakképzésben szeptember 1-től egy próba év lesz a megváltozott szabályokkal. Reméljük ezek a változások célba találnak. Meggyőződésem, hogy a szakképzés sikere akkor dől el, amikor a tanuló, mind dolgozó belép a munkaerőpiacra.

MELLÉKLET

Kérdőív- Tanulóknak

Tisztelt Tanuló!

Szakedolgozatom elkészítéséhez a szakmai gyakorlattal kapcsolatos kutatást végzek, ehhez szeretnék megbízható és érvényes információkat szerezni, ezért kérem a közreműködését, az alábbi kérdőív kitöltésében. A kutatási adatokat csak összesítve elemzem és mutatom be záró-dolgozatomban, harmadik félnek nem adom át.

A kérdések megválaszolásához kb.8 perc szükséges.

Válaszait előre is köszönöm!

Sinkovicz Melinda

1. Neme

- Nő
- Férfi

2. Milyen képzésben vesz részt?

- Eladó
- Kereskedő
- Látszerész

3. Gyakorlati képzőhelyének az elhelyezkedése

- Budapest
- Egyéb város
- Falu

4. Milyen szerződési formában van a gyakorlati helyen?

- együttműködési megállapodással
- tanulószereződéssel
- nem tudom

5. Miért választotta a tanult szakmát? (több válasz is elfogadott)

- Szakmai érdeklődés
- Jó pénzkereseti lehetőség

- Könnyű és kényelmes munkát jelent
- Biztosan el lehet helyezkedni
- Családtag példája
- Ide vették fel
- Egyéb okok:

6. Ön szerint mennyire tanulja meg a gyakorlati munkahelyen a szakmáját? Kérem, értékelje 1 – 5-ig terjedő skálán!

(1= egyáltalán nem, 5= nagyon)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. Szívesen látogatja a gyakorlati helyét?

Kérem, értékelje 1 – 5-ig terjedő skálán!

(1= egyáltalán nem, 5= nagyon)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

8. Dolgozók létszáma a gyakorlati helyen.

- 1-4 fő
- 5-20 fő
- 21-50 fő
- 51 fő felett

9. Találkozott már a munkája során azzal, amit elméletben az iskolában megtanult?

- soha
- néha
- gyakran
- mindig
- igen, teljesen úgy zajlik minden, ahogyan elméletben tanultam

10. Soroljon fel 3 munkát, amit a leggyakrabban végez a munkahelyén!

.....

11. A gyakorlati helyén, a gyakorlati napokon tartanak-e a szakmával kapcsolatos foglalkozást?

- igen, hetente
- igen, havonta
- ritkán
- nem

12. Hogyan ítéli meg a gyakorlati helyén az Ön gyakorlati oktatóját
Kérem, értékelje 1 – 5-ig terjedő skálán!

(1=nem tudom ki ő, 5= nagyon sokat segít)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

13. Ajánlja-e ezt a szakmát másnak is?

- igen
- nem
- nem tudom

14. Ön végzős tanuló?

- nem
- igen

ha igen:

15. A szakmai vizsgájához mennyire kapott segítséget a gyakorlati helyén
Kérem, értékelje 1 – 5-ig terjedő skálán.

(1= egyáltalán nem, 5= nagyon)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

16. Találkozott a gyakorlati helyén olyan újfajta technológiával, gépekkel, berendezésekkel, amelyről az iskolában nem tanult?

- nem
- igen,
mégpedig:.....
.....

17. Ha befejezte a tanulmányait ebben a tanult szakmában helyezkedik el?

- igen
 - igen, már a munkahelyem is megvan
 - nem
 - nem, átképezem magam
 - még nem tudom
-

Interjú a munkáltatóval

1. Mióta foglalkoznak tanulókkal?
2. Milyen képzést tud vállalni?
3. Miért fogadnak a vállalkozásban tanulókat?
4. Tanulószerződéssel vagy együttműködési megállapodással foglalkoztatnak diákokat? Miért?
5. Ismerik a képzésre vonatkozó kerettantervet, szakmai és vizsgakövetelményeket?
6. Véleménye szerint az elméleti képzés, az iskola mennyire segíti a gyakorlati képzés megvalósulását?
7. Valamennyi tárgyi és személyi feltételt biztosítani tudja a vállalkozás a tanulók részére?
8. Mindenkit alkalmaznak gyakorlatra, vagy támasztanak felvételi feltételeket a szakmai gyakorlatra jelentkezőkkel szemben?
9. 13. Önök szerint elegendő a z elmélet-gyakorlat 40-70%-os aránya a képzés során?
10. 14. Mi a véleményük a tanulók munkához való hozzáállásához?
11. 15. Mi a véleményük a tanulók gyakorlati helyén a magatartásukhoz?
12. 16. Mi a véleményük a tanulók szakmai felkészültségéhez?
13. 15. Milyen további személyes, egyéni tulajdonságokra lenne szükségük Ön szerint a diákoknak a hatékony munkavégzéshez?
14. 16. Vezetnek foglalkoztatási naplót?
15. Szívesen alkalmazzák a saját tanulóikat a szakmai vizsgájuk után?

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről,
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1900080.tv> [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
2. Dr Albert Gábor 2011. A nevelés elméleti és történeti alapjai.
Kaposvári Egyetem
http://janus.ttk.pte.hu/tamop/kaposvari_anyag/albert_gabor/index.html
[Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
3. Bánfalvy Csaba 2001 Szakképzés a szakképzés főáramán kívül
Educatio 2011/2. [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
4. Baldauf László: Volt egyszer egy Csemege (2011) Budapest ISBN:
978-615-5021-03-9
5. Budai Ákos: Kereskedő mestervizsgára felkészítő jegyzet 2018,
[file:///C:/Users/user/Downloads/kereskedo-jegyzet%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/kereskedo-jegyzet%20(3).pdf)
[Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
6. BGSZC Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnáziuma
és Szakközépiskola Honlapja http://kersuli.hu/docs/PEPO_2019.pdf
[Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
7. [file:///C:/Users/user/Downloads/kereskedo-jegyzet%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/kereskedo-jegyzet%20(3).pdf)
[Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
8. HVG, 1999 július 3.
9. Mártonfi György 2016. A szakképzés intézményrendszerének
átalakulásai. Educatio 2016/1.szám
<https://folyoiratok.oh.gov.hu/educatio/a-szakkepzes-intezmenyrendszerenek-atalakulasai> [Hozzáférés dátuma:
2020.01.14.].
10. Orosz Lajos(1987) Fejezetek a magyarországi iparoktatás történetéből,
Egyetemi jegyzet, Budapest
11. Palotás József 2016. Az átalakított szakképzési rendszer jellemzői,
működése.
http://www.bkmkik.hu/attachments/article/2022/Palot%C3%A1s%20J%C3%B3zsef_2016_11_16.pdf [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
12. Dr.Pukánszky Béla - Dr. Nóbik Attila 2013. Magyar iskoláztatás
története a 19–20.

- században. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Magyar_isk_tortene/ene/index.html [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
13. Sanda István Dániel 2015.a. A szakképzés és a szakoktatás az ókorban. Képzés és gyakorlat. 13. évf. 1-2. szám http://mek.oszk.hu/14600/14688/pdf/14688_05.pdf [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
14. Schack Béla 1930. A kereskedelmi oktatásügy fejlődése és mai állapota Magyarországon. <https://digitalia.lib.pte.hu/hu/pub/schack-bela-a-kereskedelmi-oktatasi-ujjelvedese-es-mai-allapota-magyarorszagon-bp-franklin-1930-2181> [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
15. S.Nagy Anikó : A kereskedelem története 1994
16. Szakképzési kerettantervek - központi programok. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=533 [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
17. <https://szakkepzes.ikk.hu/#jegyzek> [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
18. Szakmai és vizsgakövetelmények. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=501 [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
19. Szóbeli vizsgafeladatok. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=168 [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
20. Dr Szűcs Pál 1994. A magyar szakképzés ezer éve. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
21. Vig Albert 1932. Magyarország iparoktatásának története az utolsó száz évben http://mtdaportal.extra.hu/books/vig_albert_magyarorszag_iparoktatasi-ujjelvedese-es-mai-allapota-magyarorszagon-bp-franklin-1930-2181 [Hozzáférés dátuma: 2020.01.14.].
22. Varga István Évkönyv 2002, Budapest

23. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (2020), Jegyzet
<https://mkik.hu/mestervizsgara-felkeszito-jegyzetek-es-peldatarak>
[Hozzáférés dátuma: 2020.04.25.]
24. nive.hu, 2020. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal [online]
Elérhető:
https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=419:az-allami-fenntartasba-vetel-es-az-erintett-tiszkek&catid=10&Itemid=166 , [Hozzáférés dátuma: 2020.04.25.]
25. bgszc.hu, 2020. Budapesti Szakképzési Centrum [online] Elérhető:
<https://bgszc.hu/budapesti-gazdasagi-szakkepzesi-centrum> ,
[Hozzáférés dátuma: 2020.04.25.]
26. kersuli.hu 2020. Budapesti Gazdasági SZC Terézvárosi Kereskedelmi és Közgazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, Pedagógiai Program [online] Elérhető: http://kersuli.hu/docs/PEPO_2019.pdf ,
[Hozzáférés dátuma: 2020.04.25.]